stichting Klasse

Jaarverslag 2021

Samen leren en dromen realiseren

22 juni 2022

Voorwoord

Zo bizar en bijzonder als 2020 is verlopen, zo lastig en leerzaam kunnen we 2021 typeren, waarbij onze mentale veerkracht en zeker ook die van onze leerlingen enorm op de proef werden gesteld.
De speerpunten in het jaarplan voor 2021 waren gericht op het behalen van (meer dan) de minimale referentieniveaus volgens de Klassestandaard op alle scholen, (digitale) geletterdheid van medewerkers en leerlingen en het op een hoger plan krijgen van burgerschapsonderwijs vanuit de openbare gedachte. Het verder vormgeven van het ontwikkelingsgerichte personeelsbeleid en het blijven stimuleren van de lerende houding van iedereen binnen Klasse zijn daarbij als belangrijke randvoorwaarden getypeerd.

In 2021 is de arbeidsmarkt nog krapper geworden dan deze al was en dat maakt het hele onderwijssysteem fragieler, voor het eerst nu ook duidelijk merkbaar voor Klasse. Het Nationaal Programma Onderwijs heeft, ondanks alle goede bedoelingen, de krapte verder verergerd. De vervangingspoule van Transvita waar wij als Klasse gebruik van maken is vrijwel opgedroogd en dus brengt iedere vacature, ieder (langdurig) ziektegeval en iedere zwangerschap grote zorgen voor de continuïteit van het onderwijs met zich mee.

Het is ondanks alles gelukt om een deel van onze ambities waar te maken, al hebben Corona en de daarbij horende regelmatig wisselende werkomstandigheden voor heel veel rompslomp, regelwerk en onzekerheid gezorgd. We zijn enorm trots op het adaptieve vermogen van onze medewerkers om met de enorm lastige omstandigheden van de afgelopen anderhalf jaar om te gaan. Bovendien hebben we een grote groep nieuwe medewerkers (meer dan zestig) kunnen aannemen die bewust voor een baan bij Klasse heeft gekozen.

Toch merkten we dat we een inhaalslag moesten maken als het gaat om de lerende cultuur binnen Klasse. Nadat het onderwijs in de klas weer was opgestart, zagen we vooral een focus op de eigen groep, de eigen school en dan pas weer op Klasse als geheel. Natuurlijk was dat volstrekt begrijpelijk, tegelijk vereiste het een extra inspanning binnen het fragieler geworden systeem om de blik van eenieder weer te verruimen en het adagium van Klasse ***leren doen we samen*** nieuwe energie te geven.

Dat laatste lijkt, ondanks de komst van de omikronvariant, steeds beter te lukken, zodat we met meer vertrouwen naar de toekomst durven kijken. Daarbij willen we het lerende vermogen versterken door te werken met Klasse-KRACHT, door de verbeteraanpak van stichting Leerkracht te koppelen aan de verbeterexpertise binnen Klasse.

College van bestuur

Cristel Wieman
Frank Tigges

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1. Klasse in 2021 4
Hoofdstuk 2. Governance 12
Hoofdstuk 3. Huisvesting 20
Hoofdstuk 4. Kengetallen, juridische structuur en samenwerking 4.1. Kengetallen 22
Hoofdstuk 5. Financiën 25
Hoofdstuk 6. Continuïteitsparagraaf 30

Financieel jaarverslag 2021 **38**

Balans per 31-12-2021 39
Staat van baten en lasten 2021 40
Kasstroomoverzicht 2021 41
Grondslagen 42
Toelichting behorende tot de balans 47
Niet uit de balans blijkende verplichtingen 54
Toelichting behorende bij de staat van baten en lasten 55
Overzicht verbonden partijen 58
WNT Klasse indeling 59
WNT Topfunctionarissen 60
Ondertekening jaarrekening 61
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 62
Bestemming resultaat 67
Gebeurtenissen na balansdatum 68
Gegevens over de rechtspersoon 69

Bijlage I: Onderwijssubsidies Gemeente OAB 2021 70
Bijlage II: Uitsplitsing overige vorderingen, overige schulden en overige kosten 71
Bijlage III: Nevenactiviteiten leden college van bestuur en raad van toezicht 2021 73

Hoofdstuk 1. Klasse in 2021

Klasse KOERS 2020-2025, Samen leren en dromen realiseren

1.1. Onderwijs en kwaliteit

1.1.1. Kennis

Geletterdheid
De gemeenschappelijke speerpunten in het primaire proces waren afgelopen jaar (digitale) geletterdheid en gecijferdheid. Stichting Klasse wil niet accepteren dat bijna een kwart van de vijftienjarigen in Nederland functioneel analfabeet is en zet daarom vol in op het leesonderwijs. Het aanleren van technisch lezen lukt goed, maar om alle kinderen op een goed begrijpend lezenniveau te krijgen is nog ingewikkeld. Vanuit de wetenschap is bekend aan welke voorwaarden goed begrijpend leesonderwijs moet voldoen en toch is het in de praktijk niet altijd eenvoudig dit uit te voeren. Daarom investeren we in (team)scholing, is er een leesexpert benoemd, is begrijpend lezen een terugkerend onderwerp op het directieberaad en ib-overleg en hebben we heel veel prachtige boeken aangeschaft voor onze leerlingen en medewerkers. Daarnaast heeft Klasse de publicatie van het boek *Leer ze lezen* mede mogelijk gemaakt. In dit boek vinden leerkrachten alle kennis gebundeld om goed leesonderwijs te geven. Dit boek is ook gratis digitaal beschikbaar. Namens Klasse is het lid college van bestuur deelnemer aan de Kennistafel Effectief Leesonderwijs. Dit gremium verenigt wetenschap en praktijk met als doel wetenschappelijke kennis te integreren in de dagelijkse lessen. Klasse heeft samen met de Universiteit van Amsterdam een aanvraag gedaan bij het Nederlands Regieorgaan Onderwijsonderzoek om onderzoek te doen naar leesvaardigheid. Helaas is deze aanvraag niet gehonoreerd. Mogelijk gaan we een nieuwe aanvraag doen. Het thema geletterdheid blijft de komende jaren een speerpunt.

Gecijferdheid
Ook goed leren rekenen is een kernopdracht van het basisonderwijs. Het afgelopen jaar hebben we op basis van een analyse van de rekenopbrengsten op enkele scholen een kwaliteitsverbetertraject uitgevoerd. Er zijn lessen geobserveerd en op basis daarvan is een verbeteraanpak gestart. De inzet op leerkrachtvaardigheden zorgt voor duurzame kwaliteitsverbetering. De geleerde vaardigheden zijn niet alleen nu, maar ook in de toekomst inzetbaar en niet alleen bij rekenen maar ook bij andere vakken. Klasse heeft meegewerkt aan de totstandkoming van de publicatie *Leer ze rekenen*. In dit boek vinden leerkrachten alle kennis om goed rekenonderwijs te kunnen verzorgen. Dit boek is ook gratis digitaal beschikbaar. Het thema gecijferdheid blijft, net als het thema geletterdheid, de komende jaren een speerpunt.

Eindopbrengsten taal en rekenen
De gemiddelde eindopbrengsten van onze scholen over 2018-2021 voldoen vrijwel allemaal aan de signaleringswaarden van de inspectie. Op één school wordt de signaleringswaarde 1F niet behaald en op één school wordt de signaleringswaarde 2F/1S niet behaald. De signaleringswaarden van de onderwijsinspectie zijn een minimale eis en worden als gemiddelde berekend over de vakgebieden taalverzorging, lezen en rekenen heen. Om goed sturing te geven aan de onderwijskwaliteit vinden wij het van groot belang een splitsing te maken tussen de verschillende vakgebieden en op elk vakgebied een passende ambitie te stellen op basis van de schoolweging (populatie) en uitstroomniveaus. Dit proces is gestart in 2021 en vindt doorgang in 2022. De ambitie 1F is voor alle scholen 100%; we streven ernaar dat alle leerlingen dit niveau bereiken. Met behulp van de signaalrapportage uit Leeruniek worden de scholen ondersteund om te zien of zij op de juiste weg zijn om hun gestelde ambities te behalen.

Passend bij de landelijke trend zien we -als we per vakgebied kijken – dat opvalt dat het 1S-niveau van rekenen op een groot deel van onze scholen niet overeenkomt met de uitstroomniveaus. We zetten dan ook in op de verbetering van het rekenonderwijs en inzicht in de referentieniveaus met het doel deze opbrengsten te verbeteren.

Nationaal Programma Onderwijs
Om leerlingen te ondersteunen die door Corona en het thuisonderwijs niet de resultaten behaalden zoals verwacht of door de situatie niet goed in hun vel zaten, stelt de overheid geld beschikbaar. Eerst werd dit geld in de vorm van subsidies in verschillende tijdvakken beschikbaar gesteld. Binnen Klasse hebben alle scholen gebruik gemaakt van de subsidie Inhaal- en ondersteuningsprogramma's PO (in verschillende tijdvakken). Tevens hebben alle scholen geprofiteerd van de subsidie Extra hulp voor de klas. Met behulp van deze subsidies is gericht ingezet op het ondersteunen van leerlingen die door de lockdowns en het afstandsonderwijs niet de resultaten behaalden zoals verwacht.
In het voorjaar van 2021 werd door de overheid extra geld vrijgemaakt voor het Nationaal Programma Onderwijs. Alle scholen hebben een schoolanalyse gemaakt, zoals zij dat altijd doen volgens onze kwaliteitscyclus. Op basis van deze analyse hebben de scholen een plan gemaakt en een keuze uit de menukaart om de NPO-gelden te benutten. Binnen Klasse zijn de NPO-middelen op de volgende manier verdeeld over de verschillende categorieën van de menukaart.

Categorie	*Verdeling middelen*
A. Meer onderwijs (binnen of buiten reguliere schooltijden) om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij te spijkeren	10%
B. B. Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren	24%
C. Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen	12%
D. Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen	0%
E. (Extra) inzet van personeel en ondersteuning	47%
F. Faciliteiten en randvoorwaarden	7%

Helaas heeft een deel van de extra ingezette medewerkers regelmatig moeten bijspringen om tijdens ziekte en quarantaine van diverse collega's het onderwijs zo goed als mogelijk door te laten draaien. Hiermee is het (nog) niet gelukt om de doelstellingen vanuit het NPO op alle scholen waar te maken.

Prestatiebox
In 2021 heeft Klasse € 377.000 ontvangen uit de Prestatiebox. Dat geld is vooral besteed aan opleidingen, als onderdeel van de € 1.300 per FTE die Klasse in 2021 heeft uitgegeven, en aan de expertstructuur (3 FTE in 2021, zie ook paragraaf 1.1.3).

1.1.2. Openbaar

Toegangsbeleid - Ieder kind is welkom
Openbaar onderwijs heeft een belangrijke maatschappelijke opdracht en is voor iedereen toegankelijk. Openbaar onderwijs neemt niet één levensbeschouwing als vertrekpunt, maar biedt

ruimte voor diversiteit. Op die manier leren wij kinderen van jongs af aan respect te hebben voor elkaars overtuiging of mening. Onze scholen zijn de maatschappij in het klein en streven ernaar een afspiegeling te vormen van de buurt waarin ze gevestigd zijn. Bij Klasse is ieder kind welkom en daarom hanteren wij in principe voor onze reguliere basisscholen geen wachtlijsten. Om op een sbo- of so- of vso-school geplaatst te kunnen worden, heeft een leerling een toelaatbaarheidsverklaring nodig. Dit verloopt via de samenwerkingsverbanden waarin Klasse participeert.

Burgerschap
Ons burgerschapsonderwijs vindt zijn basis in de openbare identiteit. Het afgelopen jaar hebben we in het directieberaad gewerkt aan het opstellen van een nieuw kader voor burgerschapsonderwijs. Binnen dit gedeelde kader stelt elke school zijn eigen beleid op. Het eerste half jaar van 2022 wordt hier gezamenlijk verder aan gewerkt. Het blijkt dat alle scholen al veel activiteiten in het kader van burgerschap uitvoeren. Alleen soms ontbreekt het nog aan doelgerichtheid en een duidelijke lijn. Binnen het nieuwe kader wordt dit ondervangen. Burgerschap blijft de komende jaren een speerpunt.

Onderwijsachterstandenbeleid
Het ministerie kent scholen met een hoge schoolweging (schoolweging wordt gebaseerd op opleidingsniveau ouders, gemiddeld opleidingsniveau van alle moeders op school, land van herkomst van de ouders, verblijfsduur van moeder in Nederland en of ouders in de schuldsanering zitten) extra middelen toe. Bij Klasse worden deze middelen ingezet op verschillende manieren waarbij de kern is dat leerlingen extra taalstimulering krijgen en extra begeleid worden bij vaardigheden die nodig zijn om succesvol te zijn op school. Er zijn bij Klasse tien scholen die recht hebben op deze bekostiging. Gemeenten krijgen ook geld uit het onderwijsachterstandenbudget. Deze gelden worden veelal geïnvesteerd in schakelklassen. Dit zijn klassen waarin kinderen extra taalstimulering in kleine groepen krijgen. Ook kunnen vanuit dit budget extra materialen en methoden op het gebied van taal worden aangeschaft. Onderwijsachterstandengeld wordt altijd geïnvesteerd in jonge leerlingen, om achterstanden reeds op jonge leeftijd in te lopen.

1.1.3. Eigenaarschap en Ruimte
Klasse biedt veel ruimte aan de medewerkers om eigen initiatieven te ontplooien. Door dit eigenaarschap over ontwikkelingen zien we een hoge mate van betrokkenheid. We zien dat projecten energie opleveren in plaats van energie kosten en dat de resultaten goed aansluiten bij de praktijk. Er ontstaan dwarsverbanden tussen scholen en kleine zaadjes groeien uit tot grote aanpassingen in onze manier van werken.

Expertise delen
Er is veel talent binnen Klasse. We stimuleren medewerkers om elke dag weer iets te leren en beter te worden in hun vak. Blijven ontwikkelen zorgt voor werkplezier. Al dit talent maken we graag beschikbaar voor alle leerlingen van Klasse. Medewerkers die het leuk vinden om hun talenten te delen met collega's krijgen hiervoor de mogelijkheden. Deze experts kunnen trekker worden van een netwerk (bijvoorbeeld taal, rekenen, jonge kind of hoogbegaafdheid). Ze kunnen via KlasseKind worden ingezet bij hulpvragen of ze verzorgen op een collegaschool een training. Er is bij Klasse veel ruimte om je te ontwikkelen op het gebied dat je interessant vindt. Elk goed idee dat past binnen de KOERS proberen we te honoreren. Via Klasseopdekaart.nl kunnen collega's per school zien welke expertise beschikbaar is en wie ze kunnen benaderen voor hulp.

Leerlingvolgsysteem
Vorig schooljaar zijn twee scholen gestart met een nieuw leerlingvolgsysteem, IEP. Dit initiatief wordt in het netwerk van intern begeleiders gevolgd. Welke ervaringen hebben deze scholen met het nieuwe systeem? Is dit wellicht ook een goed systeem voor andere scholen? Op basis van de

positieve ervaringen in het eerste schooljaar zijn er nu nog drie scholen overgestapt naar IEP. Dit initiatief is een voorbeeld van de onderzoekende houding die binnen Klasse gewaardeerd wordt. Als er een kans op verbetering zich voordoet dan wordt onderzocht of deze passend is. En als dit zo lijkt te zijn dan wordt er proefgedraaid. Op basis van de eerste ervaringen sluiten er meer scholen aan of wordt besloten bij het oude te blijven. Gedurende het proces wordt er kritisch gekeken naar de meerwaarde van de innovatie. En dit alles wordt gedaan door de experts in de scholen met ondersteuning vanuit de staf.

Passend onderwijs
Eén van de belangrijkste doelstellingen van Klasse op het gebied van Passend Onderwijs is het inclusiever maken van het reguliere onderwijs. Dit doet Klasse door vooral te investeren in preventieve en laagdrempelige begeleiding van leerkrachten met een hulpvraag. Hiervoor is in 2021 KlasseKIND (Kansrijk Inclusief Netwerk Deskundigheid) opgericht als opvolger van TOP (team ondersteuning passend onderwijs). Dit netwerk van deskundigen binnen Klasse begeleidt scholen bij verschillende vraagstukken rondom passend onderwijs. Doel is zo laagdrempelig mogelijk ondersteuning te bieden daar waar nodig. De inspanningen van de afgelopen jaren hebben geleid tot meer inclusief onderwijs. Het aantal verwijzingen naar gespecialiseerd onderwijs neemt gestaag af zonder hier harde voorwaarden aan te hoeven stellen. Zo hebben teams meer vaardigheden gekregen om kinderen met aanvullende zorgbehoeften op de eigen school te helpen, al dan niet met ondersteuning vanuit KIND. Meer kinderen krijgen dus thuisnabij onderwijs en daar zijn we trots op.

Klasse participeert in de volgende Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs:

- Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Midden-Holland (de scholen in Gouda, Waddinxveen, Bodegraven, Reeuwijk)
- Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Passenderwijs (de scholen in Woerden en Harmelen)
- Samenwerkingsverband VO/VSO Midden-Holland & Rijnstreek (VSO De Ark in Gouda)

Klasseplusgroep
De Klasseplusgroep is een groep voor meer- en hoogbegaafde leerlingen die meer aanbod nodig hebben dan op de school kan worden gerealiseerd. Een belangrijke doelstelling is contact met ontwikkelingsgelijken. De Klasseplusgroep is opnieuw vormgegeven met een interne specialist die de bijeenkomsten vormgeeft en begeleidt. De leerlingen komen een keer in de twee weken bij elkaar op Vindingrijk in Gouda. Er nemen leerlingen van tien verschillende Klassescholen deel aan de Klasseplusgroep. Tijdens de sluiting van de scholen vond de Klasseplusgroep online plaats.

1.1.4. Samen

Gespecialiseerd onderwijs Gouda
De afgelopen jaren daalt de vraag naar speciaal basisonderwijs in onze regio. Dit heeft tot gevolg dat de drie sbo-scholen alle drie minder leerlingen hebben. Om goed passend onderwijs te kunnen blijven bieden is samenwerken de beste optie. De directeuren van de sbo-scholen en de directie van het speciaal onderwijs trekken samen op om een goed dekkend netwerk in de regio te bereiken. Alle leerlingen die in aanmerking komen voor gespecialiseerd onderwijs worden aangemeld bij de gezamenlijke entree. Daar wordt uitgezocht welke plek het best passend is voor de leerling. In de toekomst gaan we onderzoeken of het noodzakelijk is om drie sbo-scholen te handhaven of dat het effectiever is om scholen samen te voegen.

Samen opleiden met de Hogeschool Leiden
Stichting Klasse participeert als een van de acht samenwerkingspartners van de Hogeschool Leiden in alle opleidingstrajecten richting het leraarschap. Zowel het voltijd-, als het deeltijdtraject en zowel

de traditionele als de meer flexibele opleiding. Ook participeert Klasse in het recent gestarte OPLIS-traject, dat staat voor Opleiden in de School, ook wel flexibele voltijd genoemd. Daarbij is het idee dat studenten vanaf de start van hun opleiding het praktijkdeel op hun stagescholen leren. Klasse krijgt formatie van de Hogeschool Leiden om de begeleiding van deze studenten op onze scholen vorm te geven. Idee achter deze samenwerking is dat Klasse invloed uitoefent op het curriculum en dat daarmee aanstaande leerkrachten ook die kennis meekrijgen die wij nodig achten. Ook stelt het ons in staat te selecteren aan de poort en talenten al vroeg te kunnen benaderen voor een baan bij Klasse en ons te profileren als aantrekkelijke werkgever.

Onderzoeken onderwijsinspectie
In 2021 heeft de onderwijsinspectie verschillende onderzoeken bij Klasse uitgevoerd.
Op SO De Ark heeft een stelselonderzoek plaatsgevonden, waarbij de inspectie lessen heeft bezocht. Het team ontving complimenten over de kwaliteit van de lessen en mooie tips om verder te verbeteren. Op drie scholen van Klasse is online een onderzoek uitgevoerd over de gevolgen van de coronacrisis in het basisonderwijs, te weten De KAS, Vindingrijk en De Venen. Voor deze onderzoeken zijn gesprekken gevoerd met de directie en intern begeleiders en met leerkrachten. Uit deze gesprekken bleek dat er zeker leerlingen zijn, die gevolgen ondervinden van de schoolsluitingen en het thuisonderwijs en dat de scholen vertrouwen hebben in het kunnen begeleiden van deze leerlingen.

1.2. Personeel en professionalisering

Lerende cultuur
Klasse heeft al jaren een structuur passend voor een lerende organisatie, maar de cultuur van de lerende organisatie is nog niet overal voldoende aanwezig. Op sommige scholen is een lerende houding bij alle collega's te onderscheiden en op sommige scholen zien we deze houding slechts bij een enkeling. Omdat een lerende houding essentieel is voor onderwijsontwikkeling werkt het directieberaad ook zelf aan het samen meer lerend worden. De rol van directeuren is namelijk cruciaal voor de ontwikkeling van de school, het team en van Klasse. Om samen te durven leren is onderling vertrouwen en teamgevoel belangrijk. Daarom zijn de directeuren en het college van bestuur al geruime tijd bezig met activiteiten om elkaar nog beter te leren kennen en te weten vanuit welke drijfveren iedereen handelt. Sinds dit jaar wordt het directieberaad anders vorm gegeven. We werken met een planning aan de hand van de speerpunten uit het Klassejaarplan waarbij directeuren verantwoordelijk zijn voor een thema. Zij bereiden het thema voor en leiden het onderwerp. Centraal staat altijd de vraag hoe je als directeur processen in je school organiseert en leidt. Hoe breng je je team en jezelf in ontwikkeling?

Klasse-Kracht
Stichting LeerKRACHT heeft een methode ontwikkeld om schoolteams gezamenlijk te laten leren rond onderwijsinhoudelijke thema's. Deze methode wordt op veel scholen in Nederland toegepast. Binnen Klasse werken Wereldwijs en Het Avontuur op deze wijze. Deze teams zijn enthousiast over de aanpak, maar zien ook dat er nog veel meer manieren zijn om samen te leren. Daarom ontwikkelt Klasse in overleg met Stichting LeerKRACHT onze eigen aanpak. Hierin maken we gebruik van allerlei aanpakken die op Klassescholen al succesvol zijn, zoals leerteams, Lesson Study en LeerKRACHT. Onze aanpak noemen we Klasse-Kracht. In het directieberaad worden ervaringen gedeeld en wordt uitgewisseld hoe teams samen kunnen leren. Naast het leren binnen schoolteams wordt er ook geleerd in de verschillende netwerken. Collega's van verschillende scholen ontmoeten elkaar hier en wisselen ervaringen uit. Samen worden leervragen onderzocht en gezocht naar antwoorden.

Go Meet studiedag
Ook dit jaar stond de Klassestudiedag weer ingepland. In maart 2020 is de studiedag niet doorgegaan, omdat Nederland werd overvallen door de eerste lockdown. Dit jaar hoopten alle medewerkers elkaar weer te kunnen ontmoeten, maar uiteindelijk moesten we als bestuur besluiten om over te stappen naar een digitale variant. Via het digitale platform Go Meet is het gelukt om toch voor de broodnodige verbinding en inspiratie te zorgen. Inge de Wolf gaf als keynote spreker tips om wetenschappelijke inzichten te gebruiken voor interventies vanuit het NPO. Erik Meester leerde ons het belang van een op kennis gebaseerd curriculum. Anna Bosman besprak het onderwerp dyslexie en hoe goed onderwijs veel leesproblemen kan voorkomen. Remco Pijpers leidde een sessie over digitale geletterdheid. Na alle inhoudelijke sessies sloten we de dag dansend op het virtuele strand af.

Vinden en binden collega's
Voor het eerst lukte het dit schooljaar niet om bij de start van het jaar alle vacatures vervuld te hebben. De krapte op de arbeidsmarkt is nu ook in onze regio merkbaar. Onze social mediacampagne met onder andere aansprekende korte filmpjes leverde gelukkig veel positieve reacties op. Door op het vlak van arbeidsmarktcommunicatie ook onderscheidend te zijn, streeft het bestuur ernaar om Klasse goed op de kaart te houden.

Het succesvol werven van zij-instromers draagt bij aan het zorgdragen voor voldoende nieuwe leerkrachten op de middellange termijn. De NPO-subsidie maakte het mogelijk om ruim meer zij-instromers aan te nemen dan normaliter mogelijk zou zijn. Op deze manier werken Klasse met incidenteel geld wel aan een structurele bijdrage om het lerarentekort te verkleinen. In schooljaar 2021-2022 zijn op drie verschillende startmomenten negen nieuwe zij-instromers gestart in plaats van de gebruikelijke twee en de werving voor schooljaar 2022-2023 is al goed op stoom. Niet alleen zijn er zij-instromers binnengehaald, ook zijn er afgelopen jaar veel meer onderwijsassistenten bij Klasse aan de slag gegaan, waarvan er maar liefst zeven nu de flexibele deeltijd pabo volgen. Ook hierbij was de NPO-subsidie ondersteunend.

Naast het werven van nieuw personeel staat ook het binden en boeien van het personeel dat al bij Klasse werkt hoog op de agenda. Er is afgelopen jaar veel gebruik gemaakt van de ruime mogelijkheden tot het volgen van diverse opleidingen en nascholingen. En ook het beschikbaar stellen van een laptop voor alle medewerkers is heel positief ontvangen.

Binnen het ontwikkelingsgericht personeelsbeleid zijn afgelopen jaar mooie stappen gezet in het optimaliseren van het proces rondom de vastlegging van de gesprekken uit de gesprekkencyclus. Na diverse pilots en het uitproberen van de nieuwe werkwijze in HR2day zijn in januari 2022 naar aanleiding van de laatste evaluaties enkele wijzigingen doorgevoerd, zodat dit digitale middel beter aansluit bij ieders wensen.

Verzuim
Ondanks de enorme impact van corona is het ziekteverzuim over kalenderjaar 2021 behoorlijk laag gebleven: 4,26%. Ook de meldingsfrequentie bleef het hele jaar ruim onder de 1. Een resultaat dat Klasse graag vasthoudt in de komend jaren. Drie keer per jaar bespreken het college van bestuur samen met de directeuren en de adviseur ontwikkeling personeel & organisatie over het verzuim. Hierdoor is het verzuim goed in beelden kan waar nodig tijdig geïntervenieerd worden. Zo maakt Klasse regelmatig gebruik van het preventief inzetten van een coaching traject voor medewerkers, waarmee vaak langdurige uitval voorkomen wordt.

Werkdruk
Meer openstaande vacatures zorgen op sommige plekken voor meer werkdruk. Daarentegen zorgt de inzet van meer onderwijsassistenten en/of leraarondersteuners juist weer voor werkdrukverlichting. De grootste werkdruk werd afgelopen jaar ervaren als gevolg van de coronapandemie, waarbij lockdowns, schoolsluitingen, quarantaineperiodes en steeds wisselende protocollen vaak zorgden voor ad hoc op te lossen personele puzzels, heel veel geregel en uitgebreide communicatie. De flexibiliteit van iedereen om toch steeds weer een oplossing te vinden is lovenswaardig. Door te zorgen voor goede faciliteiten probeert Klasse waar mogelijk de werkdruk laag te houden. Op verschillende scholen zijn lokalen ingericht met camera-opstellingen, zodat het geven van hybride lessen geen extra inspanningen van leerkrachten vraagt. In het najaar hebben alle medewerkers van Klasse van een nieuwe laptop gekregen. Als het dan toch nodig is om onderwijs vanuit huis te geven, is de techniek in ieder geval in orde.

Tevredenheidsonderzoeken
In 2020 zijn ouders, leerlingen en medewerkers door middel van een tevredenheidsonderzoek bevraagd over de sterke- en mogelijke verbeterpunten van onze scholen. In 2021 hebben de scholen gewerkt aan doorvoeren van verbeteringen op de verschillende punten afkomstig uit de onderzoeken. In 2022 worden deze onderzoeken opnieuw afgenomen, om zo te kunnen zien of de verbeteringen inmiddels merkbaar zijn en te ontdekken aan welke nieuwe punten gewerkt moet worden.

E-WISE
Het online scholingsplatform E-WISE is voor alle leerkrachten beschikbaar. In het begin van het jaar werd het door sommige collega's heel intensief gebruikt en wisten anderen het nog niet voldoende te vinden. In het voorjaar is een bijeenkomst georganiseerd om iedereen wegwijs te maken binnen E-WISE. Deze bijeenkomst heeft meer leerkrachten gestimuleerd regelmatig gebruik te maken van E-WISE. Dat zagen we aan de cijfers én aan berichten op SharePoint waarin leerkrachten elkaar tips gaven over goede cursussen. Zo is de cursus over de referentieniveaus getipt en door velen gevolgd. E-WISE heeft naast de leerkrachttrainingen ook een module voor directeuren ontwikkeld. Enkele van onze directeuren hebben de trainingen uitgeprobeerd. De meesten waren positief. Het niveau van de trainingen sluit goed aan bij de vraag. Tevens vindt er meer verdieping plaats op diverse onderwerpen. Na een positieve evaluatie van de pilot kunnen alle directeuren gebruik maken van deze module binnen E-WISE. Soms wordt afgesproken dat iedereen voorafgaand aan een onderwerp op het directieberaad een E-WISE training volgt. Dan kan het onderwerp gestart worden vanuit dezelfde kennisbasis.

Beheersing uitkeringen na ontslag
Door te zorgen dat een eventueel ontslag voldoet aan de voorwaarden van het Participatiefonds loopt Klasse hier geen of nauwelijks financieel risico (ontslag komt jaarlijks maar enkele keren voor).

1.3. Privacybeleid
In 2021 is - op basis van de uitkomsten van de audit in 2020 - op planmatige wijze verder gewerkt aan onderdelen van het privacy- en informatiebeveiligingsbeleid en het uitbouwen van het bewustzijn van medewerkers ten aanzien van digitale weerbaarheid en de uitvoering van AVG-wetgeving binnen Klasse. Zo is in 2021 het toegangsbeveiligingsbeleid opgesteld met daarin onder andere aandacht voor 2-staps-authenticatie. Daarnaast zijn de processen voor het delen en opschonen van leerling gegevens en het delen van informatie tussen het PO en VO geoptimaliseerd. Ook zijn er – wettelijk verplichte – DPIA's uitgevoerd op ParnasSys (leerlingadministratie) en Google Workspace (leeromgeving). In 2021 zijn er drie meldingen binnengekomen van datalekken. Deze zijn samen met de functionaris gegevensbescherming van Privacy op School afgehandeld. Er zijn twee

meldingen gedaan bij de Autoriteit Persoonsgegevens, maar zonder hoog risico en nadelige gevolgen voor betrokkenen. Verder zijn er in 2021 diverse verwerkersovereenkomsten met leveranciers afgesloten en vragen ten aanzien van privacy afgehandeld.

1.4. Meldingen en klachten

Vertrouwenspersoon
Elke school heeft een schoolvertrouwenspersoon waar ouders en leerlingen terecht kunnen bij kwesties die ze niet kunnen oplossen met de groepsleerkracht of directie. Leerkrachten die ervaren dat zij met een probleem niet bij de directie terecht kunnen, hebben de mogelijkheid zich te wenden tot een van de twee vertrouwenspersonen binnen Klasse. In maart heeft het college van bestuur de taakomschrijving Vertrouwenspersonen vastgesteld. Bij Klasse vinden wij het belangrijk dat alle klachten en kwesties serieus genomen worden en volgens correcte routes worden opgepakt, zodat de melder gehoor vindt en het probleem naar tevredenheid kan worden opgelost. In het najaar van 2021 hebben de vertrouwenspersonen van Klasse een netwerk opgericht, met als doel om van elkaar te leren en elkaar te helpen bij eventuele complexe vraagstukken. Daarnaast is er als onderdeel van een sociaal veilig school- en werkklimaat een extern vertrouwenspersoon ingehuurd van Kwadraad. De externe vertrouwenspersoon kan benaderd worden bij klachten op het gebied van ongewenste omgangsvormen en bij klachten over integriteitsschending (vermoeden van een misstand). In 2021 heeft de externe vertrouwenspersoon drie meldingen ontvangen.

Klachten
Op het bestuurskantoor zijn in 2021 drie klachten van ouders binnengekomen. In één geval betrof het een bezwaarschrift naar aanleiding van een besluit tot schorsing. De interne klachtencommissie, bestaande uit een lid college van bestuur en de bestuurssecretaris heeft een gesprek gevoerd met de betreffende ouders om standpunten uit te wisselen. Een tweede geval was een kwestie die door ouders aanhangig is gemaakt bij de Geschillencommissie Passend Onderwijs. De geschillencommisie heeft de klacht gegrond verklaard. Vervolgens is met deze ouders naar aanleiding van een aanvullende klacht de interne klachtenprocedure doorlopen en is deze kwestie afgerond. De derde klacht is in eerste instantie door een korte bemiddeling vanuit het bestuur teruggelegd bij de betreffende schooldirectie. Een half jaar later hebben ouders dezelfde klacht alsnog voorgelegd aan de Landelijke Klachtencommissie Onderwijsgeschillen. De klachtencommissie heeft de klacht ongegrond verklaard. Daarnaast zijn er op het bestuurskantoor nog twee meldingen binnengekomen die door te luisteren en vervolgens te bemiddelen zijn opgelost.

Hoofdstuk 2. Governance

Stichting Klasse profileert zich als positief en vooruitstrevend. Met het kwaliteitszorgsysteem legt het College van Bestuur openlijk en transparant verantwoording af over de prestaties en kwaliteitsverbeteringen. Toezicht en bestuur zijn ingericht in overeenstemming met de principes uit de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs.

2.1. College van bestuur

Het college van bestuur van Stichting Klasse bestaat uit twee personen, de heer F. Tigges, voorzitter en mevrouw C.C. Wieman, lid. Zij zijn verantwoordelijk voor de realisatie van de missie, visie, strategie en doelstellingen van de organisatie en de daaruit voortvloeiende resultaatontwikkelingen. De bestuursleden zijn in 2021 herbenoemd voor een periode van vier jaar. De termijnen van de voorzitter en het lid lopen af op respectievelijk juni 2025 en augustus 2025. Het college van bestuur wordt ondersteund door een staf van negen medewerkers op het bestuurskantoor.

2.2. Raad van toezicht

De raad van toezicht van Stichting Klasse bestaat uit vijf leden. De leden van de raad worden benoemd voor een periode van vier jaar en kunnen eenmaal herbenoemd worden. De raad kiest uit zijn midden een voorzitter en een vicevoorzitter. De raad van toezicht werkt conform de statuten en reglementen van de stichting en laat zich waar nodig adviseren door onder andere de Vereniging van Toezichthouders in Onderwijsinstellingen (verder te noemen VTOI), die in 2021 een Code Goed Toezicht heeft vastgesteld. Aanvullend heeft de raad ook een aantal eigen reglementen om zijn eigen functioneren en dat van zijn commissies in goede banen te leiden.

Samenstelling van de raad van toezicht

Gedurende het kalenderjaar 2021 had de raad van toezicht de volgende samenstelling:

- De heer drs. M.P. Angenent MPA (voorzitter);
- Mevrouw drs. ir. M.E.C. Leyte-Smeets (vicevoorzitter t/m 15 februari 2021 en lid t/m 31 juli 2021);
- Mevrouw drs. J.H.M. de Heij MA (lid m.i.v. 1 augustus 2021)
- Mevrouw drs. J.J. Kraeima (vicevoorzitter m.i.v. 16 februari 2021);
- De heer P.H.J. Vrancken (lid auditcommissie)
- De heer mr. B. Zoodsma MPC CPC (lid auditcommissie en remuneratiecommissie).

Binnen de raad van toezicht zijn vier commissies actief:

- Auditcommissie: De heer Zoodsma en de heer Vrancken
- Beoordelingscommissie: De heer Angenent, mevrouw Leyte-Smeets (t/m 31 juli) en mevrouw Kraeima (m.i.v. 1 augustus).
- Onderwijscommissie: Mevrouw Kraeima, mevrouw Leyte-Smeets (t/m 31 juli) en mevrouw de Heij (m.i.v. 1 augustus)
- Remuneratiecommissie: De heer Zoodsma en mevrouw de Heij

Daarnaast kent de Raad van Toezicht ook portefeuillehouders voor de volgende aandachtsgebieden:

- Huisvestiging & onderhoud: De heer Vrancken
- Personeel: Mevrouw Kraeima

De voorzitter noch de leden van de raad bekleden functies of nevenfuncties waardoor belangenverstrengeling met de raad van toezicht kan optreden. Van de leden van de raad zijn alle nevenwerkzaamheden geïnventariseerd (zie bijlage III).

Het rooster van aftreden van de leden van de raad van toezicht:

Naam	Datum toetreding	Datum aftreding	Herbenoembaar Ja/nee
Dhr. drs. M.P. Angenent MPA (voorzitter)	01.08.2014	01.08.2022	Nee
Dhr. mr. B. Zoodsma MPC CPC	01.08.2014	01.08.2022	Nee
Dhr. P.H.J. Vrancken	01.09.2019	01.09.2023	Ja
Mevr. drs. J.J. Kraeima (vicevoorzitter)	01.05.2017	01.05.2025	Nee
Mevr. drs. J.H.M. de Heij MA	01.08.2021	01.08.2025	Ja

In 2021 heeft de raad van toezicht positief geadviseerd over de herbenoeming van mevrouw J.J. Kraeima voor een periode van vier jaar. De termijn van mevrouw M.E.C. Leyte-Smeets liep af op 1 augustus 2021. De raad van toezicht is om die reden een procedure gestart voor de werving en selectie van een nieuw lid. In de benoemingsadviescommissie waren de raad van toezicht, de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en het college van bestuur vertegenwoordigd. Deze werving & selectieprocedure heeft geresulteerd in de voordracht van twee benoembare kandidaten aan de raad van toezicht. De raad van toezicht heeft vervolgens besloten om mevrouw J.H.M. de Heij voor te dragen aan de betreffende gemeenteraden ter benoeming als lid van de raad van toezicht van Stichting Klasse.

Werkwijze

De raad heeft in 2021 vijfmaal vergaderd. In 2022 zal de raad nog een vergadering besteden aan de evaluatie van het functioneren van de raad van toezicht in 2021.

GMR

De raad (te weten de voorzitter en een ander raadslid) heeft in 2021 eenmaal een overleg bijgewoond van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) en de voorzitter van de GMR heeft een vergadering van de raad van toezicht bezocht.

Covid-19

Het jaar 2021 heeft net als het jaar 2020 grotendeels in het teken gestaan van de coronapandemie. Ook dit jaar weer heeft het college van bestuur de raad van toezicht tijdens de vergaderingen, maar ook tussentijds bij ingrijpende besluiten over bijvoorbeeld schoolsluitingen en het overgaan op thuisonderwijs op de hoogte gehouden van de aanpak die daarbij gehanteerd werd. Door de coronamaatregelen was het voor de raad van toezicht ook veelal niet mogelijk om fysiek bijeen te komen. Gelukkig kon het afscheid van mw. M.E.C. Leyte-Smeets nog net wel fysiek worden gehouden.

Toezichtkader

De raad van toezicht is in 2019 gestart met het actualiseren en vormgeven van een nieuw toezichtmodel. Het toezicht- en toetsingskader vormt de grondslag van waaruit de raad de organisatieontwikkeling en de werkzaamheden van het college van bestuur toetst in het kader van zijn toezichthoudende taak. Daarbij is het vertrekpunt dat raad van toezicht en college van bestuur partners zijn met onderscheiden verantwoordelijkheden en zoeken naar het juiste evenwicht tussen vertrouwen geven en controle uitoefenen. In het nieuwe toezichtkader staan de pijlers van de Klasse koers (kennis, openbaar, eigenaarschap, ruimte en samen) centraal. In december 2020 heeft de raad het toezichtkader Stichting Klasse vastgesteld, bestaande uit een toezichtvisie, een toetsingskader en een uitwerking van het toetsingskader en een informatieprotocol.

Scholenbezoek
De raad was wederom voornemens om het bezoek aan een aantal scholen tot traditie te maken. Doel ervan is zich op een laagdrempelige manier te laten informeren wat er leeft op de scholen. Maar ook dit voornemen werd door de coronaproblematiek wederom om zeep geholpen. Voor een online-bezoek is niet gekozen, omdat dat aan het doel van het bezoek voorbij zou gaan.
De voorzitter van de raad neemt jaarlijks samen met een ander raadslid deel aan een directeurenoverleg. Helaas gooide de coronapandemie net als in 2020 roet in het eten en was het niet mogelijk om de scholen noch het directeurenoverleg te bezoeken.

Verslag van werkzaamheden
Financiën
De raad heeft in mei, in aanwezigheid van de accountant, het jaarverslag en de jaarrekening over 2020 goedgekeurd. Het College van Bestuur is decharge verleend voor het gevoerde beleid. De Raad heeft zich er hierbij van vergewist dat de financiële middelen rechtmatig verkregen zijn, en rechtmatig en doelmatig zijn besteed. In december heeft de raad de begroting voor 2022 goedgekeurd. Op 11 oktober 2021 heeft de raad van toezicht na het doorlopen van een inkoopprocedure accountantskantoor Astrium geselecteerd voor de accountantscontrole 2021 en verder.

Kwaliteitszorg
De onderwijscommissie van de raad heeft het systeem van kwaliteitszorg binnen Klasse besproken met het lid College van Bestuur en de adviseur onderwijskwaliteit.

Functioneren college van bestuur
De beoordelingscommissie van de raad heeft in december 2021 de functioneringsgesprekken met de leden van het college van bestuur verschoven naar januari 2022 vanwege de coronaproblematiek. Ook werd besloten voor deze gesprekken af te zien van de 360 graden voorbereiding.

Federatieve stichting
De raad van toezicht heeft na een lang en zorgvuldig proces goedkeuring verleend aan de oprichting van Stichting Federatief. Deze stichting geeft vorm aan de samenwerking tussen de schoolbesturen Stichting Klasse, De Groeiling en De Vier Windstreken en Quadrant Kindercentra met betrekking tot Kindcentrum De Ontdekkingsreizigers in Gouda.

Samenwerking met jenaplanschool de Carrousel
De raad van toezicht heeft de zich ontluikende samenwerking tussen de Carrousel en Stichting Klasse nauwlettend gevolgd en zich hierover voortdurend laten inlichten door het College van Bestuur.

Huisvesting
De raad heeft zich laten informeren over de ontwikkelingen met betrekking tot de noodzakelijke uitbreiding van Dick Brunaschool en de Theo Thijssenschool in Waddinxveen, vanwege het sterk groeiende aantal leerlingen. Daarnaast heeft het college van bestuur de raad op de hoogte gehouden van de voortgang van de nieuwbouw voor SO/VSO De Ark in Gouda.

Evaluatie functioneren raad van toezicht
De raad evalueert zijn functioneren jaarlijks, afwisselend met of zonder externe begeleiding. In december 2021 heeft de raad besloten zijn functioneren begin 2022 te evalueren en opnieuw vanwege corona zonder externe begeleiding. Wel is de schriftelijke inbreng van het college van bestuur al door het college ingebracht en zal de evaluatie ook deels samen met het college van

bestuur plaatsvinden. Het college van bestuur ervaart de communicatie met de raad van toezicht als open en transparant. Het in 2020 vastgestelde toezichtkader is de leidraad voor de zelfevaluatie. Daarnaast wordt de verhouding tussen college van bestuur en raad van toezicht geëvalueerd en is er aandacht voor de werkgeversrol.

Besluiten

De raad heeft in 2021 onder meer de volgende besluiten genomen:

Omschrijving
De raad keurt de begroting 2022 goed.
Levering appartementsrechten schoolgebouw Park Triangel in Waddinxveen (Dick Brunaschool): De raad geeft het CvB een volmacht voor het ondertekenen van de leveringsakte.
Wisseling (vice)voorzitterschap: Jakolien Kraeima zal op 1 augustus 2022 Michiel Angenent opvolgen als voorzitter en Peter Vrancken neemt vervolgens op 1 augustus 2022 de rol van vicevoorzitter over van Jakolien Kraeima.
Werving nieuwe leden Raad van Toezicht: De RvT zal vanaf januari 2022 de wervingsprocedure starten voor de werving van twee nieuwe leden met ingang van 1 augustus 2022. Jakolien Kraeima zal de rol van voorzitter van de BAC vervullen.
De raad stelt de portefeuilleverdeling als volgt vast: Binnen de Raad van Toezicht zijn vier commissies actief: • Auditcommissie: De heer Zoodsma en de heer Vrancken • Beoordelingscommissie: De heer Angenent en mevrouw Kraeima • Onderwijscommissie: Mevrouw Kraeima en mevrouw de Heij • Remuneratiecommissie: De heer Zoodsma en mevrouw de Heij Daarnaast kent de Raad van Toezicht ook portefeuillehouders voor de volgende aandachtsgebieden: • Huisvestiging & onderhoud: De heer Vrancken • Personeel: Mevrouw Kraeima
Na het doorlopen van een inkoopprocedure heeft de raad accountantskantoor Astrium geselecteerd voor de accountantscontrole 2021 en verder.
De Raad van Toezicht van Stichting Klasse stemt, met in achtneming van het punt over het verschil in het aantal overleggen, in met de laatste conceptversies (d.d. 2021-08-30) van de akte van oprichting federatieve stichting, de samenwerkingsovereenkomst federatieve stichting en de samenwerkingsovereenkomst KC De Ontdekkingsreizigers en verleent hiermee goedkeuring aan het oprichten van de stichting Federatief.
De raad van toezicht stelt het jaarverslag 2020 vast en keurt de jaarrekening 2020 goed.
Werving nieuw lid raad van toezicht • De beoordelingsadviescommissie (BAC) voor de werving van een nieuw lid als opvolger van Marlies bestaat uit: Jakolien (voorzitter), Bauke, Irene Huisman (GMR), Frank (CvB). Annemarie is de secretaris van de BAC. • Er zal geworven worden voor een kandidaat met het profiel onderwijs en organisatie. De advertentietekst wordt geplaatst op de website kiesvoorklasse.nl, de website van de VTOI en er zal een (online)advertentie geplaatst worden
Jakolien Kraeima volgt m.i.v. 15 februari 2021 Marlies Leyte-Smeets op als vicevoorzitter van de RvT.

Honorering leden raad van toezicht

Het honorarium van de leden van de raad is, conform het advies van de remuneratiecommissie dat op basis van het VTOI-advies daaromtrent is uitgebracht, gelijk gehouden met het jaar ervoor. De huidige honorering is vastgesteld op € 6000, - op jaarbasis voor de voorzitter en € 4000, - voor de leden (exclusief BTW). Onkostenvergoedingen of vergoedingen voor commissievergaderingen worden niet verstrekt.

2.3. Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) vertegenwoordigt de medezeggenschapsraden van de scholen binnen Stichting Klasse en is gesprekpartner van het college van bestuur (CvB). De GMR stelt zich hierbij kritisch en proactief op.

Doelstellingen van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad zijn:

- Volwaardige gesprekspartner van het CvB en de medezeggenschapsraden binnen Stichting Klasse.
- Gevraagd en ongevraagd (pro)actief verbinding zoeken met CvB, de medezeggenschapsraden van de verschillende scholen en de raad van toezicht. 'Elkaar aanvullen en versterken!'
- Handhaving professionaliteit binnen GMR door:
  - open communicatie (transparantie);
  - expertise leden effectief inzetten, door vraagstukken op inhoud en interesse te verdelen;
  - organisatiebelang boven het persoonlijke- c.q. schoolbelang.
- Streven naar een evenwichtige verdeling van personeels- en oudergeleding binnen de GMR.
- Jaarlijks opstellen van een jaarplan waarbij advies-/instemmingsaanvragen GMR geborgd zijn.

Bezetting GMR

In de GMR hebben personeelsleden en ouders zitting. Eind 2021 telde de GMR negen leden, waarvan vijf oudergeleding en vier personeelsgeleding. De GMR heeft in 2021 twee nieuwe personeelsleden verwelkomd en van twee personeelsleden afscheid genomen. Het werven van nieuwe leden wordt voortgezet en blijft een punt van aandacht. Dit jaar hebben de bijeenkomsten vooral online plaatsgevonden vanwege de coronaperikelen.

Medezeggenschapsraden scholen

Binnen de wet medezeggenschap scholen heeft de GMR instemmings- en adviesrecht op een aantal onderwerpen op stichtingsniveau, zoals bijvoorbeeld instemmingsrecht op het bestuursformatieplan en adviesrecht op de begroting van Stichting Klasse. Dit is het kader van waaruit op schoolniveau verder invulling gegeven wordt. Op schoolniveau is de medezeggenschapsraad de gesprekspartner van de schooldirecteur. De GMR draagt zorg voor verbinding met de medezeggenschapraden door een schriftelijke terugkoppeling na ieder GMR-overleg. De GMR probeert steeds de verbinding te houden met de medezeggenschapsraden door middel van MR- adoptie. Hierbij heeft ieder GMR-lid twee scholen geadopteerd en houdt nauw contact met de MR van deze scholen. De GMR heeft op een aantal momenten ook actief informatie opgehaald en een uitvraag gedaan bij het CvB, de Raad van Toezicht en/of de medezeggenschapsraden van de scholen.

Verslag van de werkzaamheden

Naast de jaarlijks terugkerende onderwerpen, zoals het bestuursformatieplan, het werkverdelingsplan en de begroting hebben het personeelsbeleid en maatregelen rondom COVID-19 ook dit jaar veel aandacht gehad en gevraagd. De GMR is onder meer betrokken geweest bij het mobiliteitsbeleid en de taakomschrijving vertrouwenspersonen. Ook heeft de GMR met het CvB gesproken over het lerarentekort en de inzet van de NPO-gelden. Daarnaast is de GMR betrokken geweest bij de wervingsprocedure voor een nieuw lid van de raad van toezicht en de herbenoeming van een lid raad van toezicht en de herbenoeming van de twee leden van het CvB. Tevens heeft de GMR een gesprek met het CvB gevoerd over de invulling van passend onderwijs binnen Klasse.

2.4. Kwaliteitscyclus en interne beheersing

Kwaliteitszorg is een essentieel onderdeel van de interne beheersing binnen Stichting Klasse. Bij Klasse definiëren we onderwijskwaliteit aan de hand van onze Klassestandaard, die gebaseerd is op de KOERS van Klasse. In deze standaard is beschreven waaraan een goede school van Klasse voldoet. De Klassestandaard is een ambitie en geeft richting aan de ontwikkelpunten van de scholen.

We houden zicht op de onderwijskwaliteit met verschillende "instrumenten". In onderstaande afbeelding is de jaarlijkse cyclus weergegeven. De KOERS van Klasse en de lerende cultuur zijn de onderliggers van onze kwaliteitscyclus.

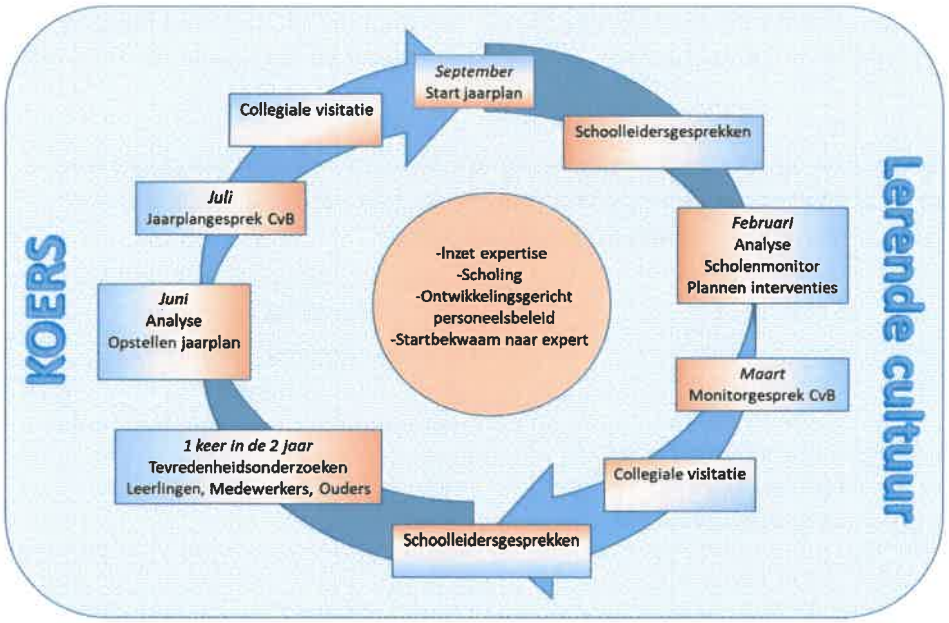

Goede onderwijskwaliteit hangt nauw samen met een lerende cultuur, waarin het elke dag beter willen doen leidend is. De waarden die we bij Klasse hebben vastgelegd: ambitieus, nieuwsgierig, samen, ondernemend en professioneel zijn cruciaal voor het realiseren van goede onderwijskwaliteit. Ook het ontwikkelingsgerichte personeelsbeleid draagt bij aan de lerende cultuur die we bij Klasse nastreven.

College van bestuur en management hebben via de schoolmonitoren en periodieke gesprekken zicht op de risico's en kansen. De schoolmonitoren vormen (mede) input voor het dashboard waarin het college van bestuur de raad van toezicht informeert over de interne beheersing van risico's. Net als de scholen maakt ook het college van bestuur een jaarplan op stichtingsniveau. Dit wordt geëvalueerd met de raad van toezicht.

Het bestuurskantoor is faciliterend aan de scholen en wat gezamenlijk kan, wordt gezamenlijk gedaan. Op deze manier worden kennis en ervaring gedeeld. Dit is bijvoorbeeld zichtbaar in de verschillende netwerken die regelmatig bij elkaar komen, zoals het IB-netwerk, startende leerkrachten en Snappetcoaches.

Directeuren zijn niet integraal verantwoordelijk voor hun school, een groot deel van het financieel management wordt op bestuursniveau georganiseerd. Directeuren zijn vooral onderwijskundig leider en geven leiding aan het schoolteam.

Bestuursformatieplan

Het bestuursformatieplan is een onderdeel van de uitwerking van de strategische beleidsvisie. Het geeft een overzicht van de inkomsten en uitgaven van de personele middelen op basis van de geldende regelingen voor de komende vier jaar. Het geeft de beleidskeuzes weer en specificeert de besteding van de middelen binnen de kaders van de aangegeven uitgangspunten en beleidskeuzes.

Begroting en jaarrekening
De begroting geeft aan welke beleidsvoornemens Klasse heeft, hoeveel middelen daarmee zijn gemoeid en uit welke bronnen die middelen afkomstig zijn. Anders gezegd, een financiële vertaling van geplande activiteiten. De begroting wordt door de raad van toezicht goedgekeurd. De jaarrekening is het financieel eindverslag van Stichting Klasse, waarmee zij verantwoording aflegt over de besteding van de middelen. De accountant dient goedkeuring te geven aan de jaarrekening.

2.5. Organogram
In onderstaand organogram is de verdeling van taken en verantwoordelijkheden binnen Stichting Klasse in 2021 weergegeven. In het managementstatuut zijn de op geldende bevoegdheden en verantwoordelijkheden van bestuur en schooldirecteuren vastgelegd.

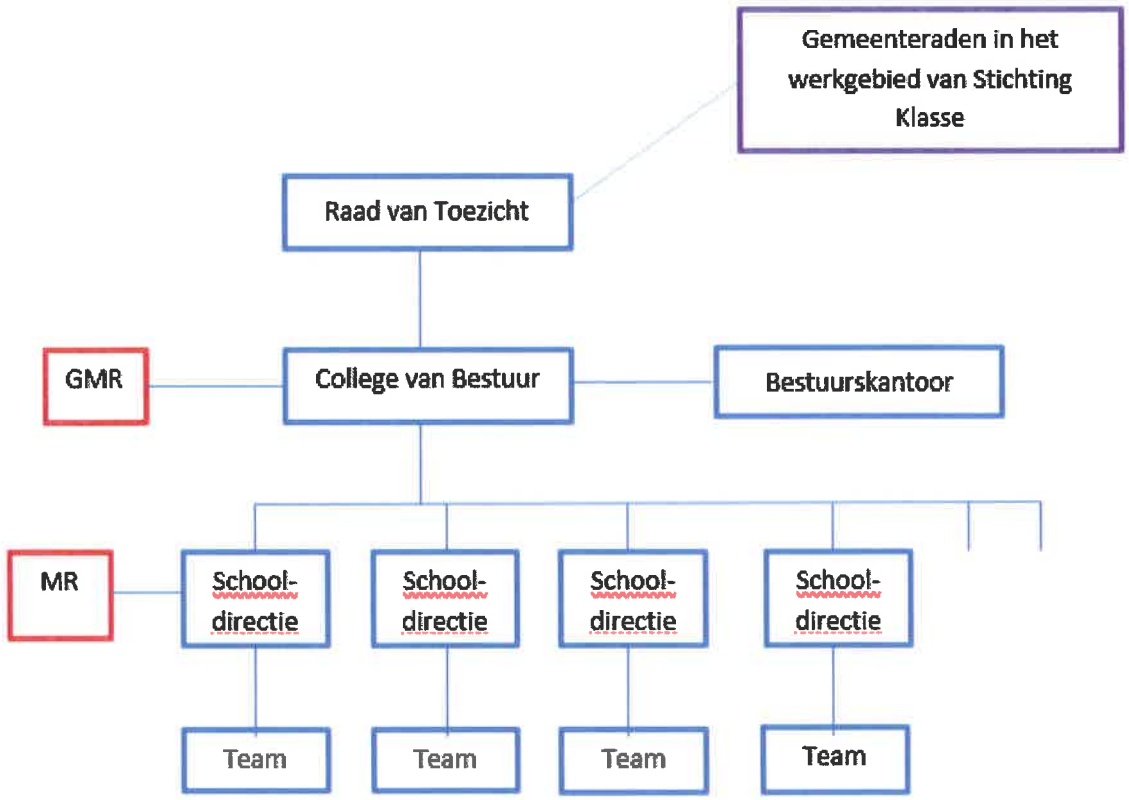

De gemeenteraden van de gemeenten in het werkgebied van Stichting Klasse zijn sinds 1 januari 2016 belast met het externe toezicht op het openbaar karakter van het onderwijs op de scholen van Stichting Klasse (waar de Inspectie van het Onderwijs het externe toezicht op de onderwijskwaliteit uitoefent).

De raad van toezicht ziet toe op het beleid en het beheer van het college van bestuur. De raad volgt de resultaten en kijkt naar eventuele risico's. Ook controleert de raad of de wetten en regels nageleefd worden. Zij let op de integriteit van de bestuurders en de identiteit van de scholen.
De raad adviseert het college van bestuur en is zijn werkgever. Tevens wijst de raad van toezicht een accountant aan die belast is met de controle van de jaarrekening.

Het college van bestuur bestuurt de stichting onder toezicht van de raad van toezicht, waarbij het college zich richt op het doel en het belang van de stichting en de door de stichting in standgehouden scholen. Het college van bestuur vertegenwoordigt de stichting als bevoegd gezag. Een overzicht van nevenactiviteiten van de leden van het college van bestuur is bijgevoegd in bijlage I.

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en de medezeggenschapsraden zijn de medezeggenschapsorganen van de stichting respectievelijk de scholen. In het medezeggenschapreglement staat beschreven op welke punten zij instemmings-, advies- en/of informatierecht hebben.

De schooldirecteuren zijn verantwoordelijk voor de resultaten van hun scholen en hebben de leiding over het eigen team. De schooldirecteuren leggen verantwoording af aan het college van bestuur. Het schoolteam is verantwoordelijk voor de resultaten van het onderwijs en de zorg aan leerlingen op de school.

Het directieberaad is het overlegorgaan van de schooldirecteuren en het college van bestuur. Het directieberaad heeft een adviserende rol over het vast te stellen beleid.

Het bestuurskantoor verzorgt de ondersteuning van het college van bestuur, de raad van toezicht en de scholen.

Horizontale verantwoording/Goed Bestuur
Stichting Klasse vindt horizontale verantwoording van groot belang waarbij het college van bestuur het gesprek aangaat met de raad van toezicht, ouders, schoolteams en andere belangrijke partners van de school. Juist in de horizontale dialoog met directe belanghebbenden komt onderwijskwaliteit tot stand. Stichting Klasse betrekt haar raad van toezicht, schoolteams en ouders actief bij de organisatie en het beleid in en om de scholen. Dit is onderdeel van goed bestuur en past bij de cyclische kwaliteitsverbetering. De verticale verantwoording is de verantwoording die die de stichting onder andere via het jaarverslag en de onderwijsinspectie aflegt aan de samenleving, c.q. de overheid.

Hoofdstuk 3. Huisvesting

In 2021 is het ondanks een enorme stijging van de bouwkosten gelukt om het project Clematislaan, waarbij nieuwbouw voor SO/VSO De Ark wordt gecombineerd met nieuwbouw van een medisch kinderdagverblijf van Gemiva SVG, volgens planning te laten lopen. Oplevering wordt, vooralsnog binnen budget, verwacht in maart 2022. In het najaar is het gelukt om in samenwerking met de gemeente Gouda een zogenaamde SUVIS-subsidie binnen te halen om daarmee het binnenklimaat en de bijbehorende ventilatie op een nog hoger kwaliteitsniveau te krijgen.

Een grote uitdaging is de huisvesting voor het openbaar basisonderwijs in Waddinxveen. Zowel de Dick Bruna als de Theo Thijssenschool groeien hard en kunnen deze groei niet in hun hoofdgebouw realiseren. Als tijdelijke opvanglocatie wordt voor beide scholen het oude schoolgebouw aan de Kerkstraat gebruikt, maar dit is geen goede structurele oplossing. Gelukkig lijkt er voor beide scholen nu een structurele oplossing in het verschiet te liggen.

De Dick Bruna krijgt na veel discussie met de gemeente Waddinxveen naast het hoofdgebouw uitbreiding in de vorm van een tijdelijk gebouw met tien lokalen dat in de zomer van 2022 klaar moet zijn. Vervolgens zal er gekoppeld aan het tijdelijke gebouw nog een permanente uitbreiding worden gerealiseerd met acht lokalen, een sportzaal en ruimte voor kinderopvang. De realisatie van dit gebouw staat gepland voor 2023.

Ook voor de Theo Thijssen lijkt er zicht op een structurele oplossing op de hoofdlocatie aan de Kerkweg-Oost. In goede samenwerking met de gemeente Waddinxveen zijn diverse opties onderzocht en zal er begin 2022 een knoop worden doorgehakt om uitbreiding op de hoofdlocatie te kunnen realiseren. Tot die tijd kan de groei op Kerkstraat worden gefaciliteerd.

OBS De Venen in Reeuwijk-Brug blijft groeien en begint de grenzen van de huidige locatie te bereiken. In samenwerking met het bestuur van MFA De Wiericke wordt gezocht naar een goede oplossing. Er liggen nu mogelijke oplossingen op tafel die in 2022 moeten worden geaccordeerd en gerealiseerd.

Een enorm project is de realisatie van de nieuwbouw van kindcentrum De Ontdekkingsreizigers in Westergouwe, Gouda. Dit kindcentrum dat vanaf 2022 onderdeel uitmaakt van stichting Federatief, een samenwerking van Stichting Klasse, De Groeiling, De Vier Windstreken en Quadrant Kinderopvang, is nu gehuisvest in een tijdelijk onderkomen. Onder leiding van de gemeente Gouda wordt gewerkt aan nieuwbouw voor ongeveer 900 kinderen, in zowel school als kinderopvang, in combinatie met 42 huurwoningen en binnen- en buitensportvoorzieningen. Dit ambitieuze project moet in 2025 worden opgeleverd om tijdig verdere groei van het kindcentrum mogelijk te maken. In verband met COVID-19 zijn er tientallen extra CO2-meters aangeschaft om klaslokalen in de oudere gebouwen tijdig en voldoende te ventileren. De beschikbare SUVIS-subsidie is gezien de noodzakelijke eigen bijdrage van 70% en het ontbreken van extra investeringen vanuit de gemeenten geen haalbare oplossing gebleken.

Duurzaamheid

Bij Klasse werken wij op verschillende manieren aan verduurzaming:

- Een aantal scholen is intensief bezig met afvalscheiding, zowel in de praktijk als in de les.
- Om het elektriciteitsverbruik drastisch te verminderen worden de scholen, indien mogelijk, voorzien van LED-verlichting. In 2021 is LED-verlichting aangebracht in de gebouwen van OBS Rembrandt van Rijn, OBS Andersenschool, OBS De Venen en OBS De KAS.
- Op scholen waar dat mogelijk is, worden zonnepanelen geïnstalleerd. Zo is in 2021 het nieuwe gebouw van De Ark aan de Clematislaan voorzien van zonnepanelen. Inmiddels is door het

plaatsen van zonnepanelen, het elektraverbruik op OBS De KAS en OBS Andersenschool bijna tot nul gereduceerd.

- Indien scholen worden voorzien van luchtbehandelingssystemen, dan wordt daar direct een warmtewisselaar aan toegevoegd om de warmte van de uitgaande luchtstroom door te geven aan de inkomende luchtstroom. Drie onlangs opgeleverde gebouwen zijn voorzien van warmtewisselaars.

Niet alle bestaande schoolgebouwen zijn geschikt voor duurzame aanpassingen. Daarnaast zal een aantal schoolgebouwen binnen zeven jaar gerenoveerd of vervangen worden. Sommige investeringen in duurzaamheid hebben een levensduur die de zeven jaar ruim te boven gaat, hierdoor is het niet altijd rendabel om te investeren in duurzaamheid.

Hoofdstuk 4. Kengetallen, juridische structuur en samenwerking

4.1. Kengetallen

Formatie

Het volgende overzicht geeft een beeld van de ontwikkeling van het personeelsbestand van Stichting Klasse in de afgelopen vijf kalenderjaren:

Personeel Stg. Klasse	Aantal FTE	Aantal medewerkers
31-dec-17	240	337
31-dec-18	242	336
31-dec-19	256	351
31-dec-20	266	366
31-dec-21	294	403

Bovenstaande tabel betreft telkens de stand van 31 december.

Hieronder de bezetting per 31 december, en het totaal in- en uitdiensttredingen over een jaar:

Personeel Stichting Klasse	2021	2020	2019	2018	2017
Verhouding fulltime – parttime [# medew.]	103:300	95:271	95:256	87:249	82:255
Verhouding vast en tijdelijk personeel [FTE]	219:75	223:43	212:44	201:41	200:40
In dienst getreden medewerkers [# medew.]	81	47	49	25	40
Uit dienst getreden medewerkers [#medew.]	44	32	34	26	23

Verzuim

De ziekteverzuimcijfers over 2021 geven het volgende beeld ten opzichte van voorgaande jaren:

Ziekteverzuim Stg. Klasse	2021	2020	2019	2018	2017
1. Verzuimpercentage	4,2%	6,2%	4,5%	4,4%	3,8%
2. Meldingsfrequentie	0,84	0,75	0,99	1,02	0,83
3. Gem. verzuimduur	20,60	26,95	16,33	15,96	23,11

Leerlingaantallen

Vanaf 1-10-2021 viel KC De Ontdekkingsreizigers administratief onder De Groeiling in plaats van onder Klasse. Zonder dat effect steeg het leerlingaantal met 62 leerlingen. Er zijn er natuurlijk verschillen tussen de diverse scholen. Enkele scholen, bijvoorbeeld Dick Bruna en De Venen, staan in nieuwbouwwijken waar sprake is van een stijging van de basisgeneratie. Deze scholen zullen de komende jaren nog flink doorstijgen in leerlingaantallen. Andere scholen, bijvoorbeeld Het Schateiland en De Achtsprong, staan in wijken waar de basisgeneratie afnemend is en enkel door een verhoging van het belangstellingspercentage het leerlingaantal op peil blijft. Hiervoor is de onderwijskwaliteit en de zichtbaarheid in de wijk belangrijk. De verwachting is dat het leerlingenaantal van alle scholen tezamen de komende jaren nog verder stijgt. Vanuit Stichting Klasse gaat extra aandacht uit naar de continuïteit van kleine scholen.

Aantal leerlingen op 1 oktober	2021	2020	2019	2018	2017	2016
OBS Het Vogelnest	105	115	99	113	118	134
OBS De Achtsprong	88	88	89	95	97	110
OBS Rembrandt van Rijn	58	55	73	65	82	65
OBS Wereldwijs	128	125	145	152	166	170
OBS Vindingrijk	84	92	89	89	98	125
OBS De Kas	253	246	234	230	221	219
OBS Het Vlot	60	62	86	109	115	128
OBS Het Schateiland	159	174	180	154	143	120
SBO Het Avontuur	115	120	121	129	131	133
OBS De Horizon	82	88	77	61	61	59
OBS De Venen	561	525	506	491	459	428
OBS Theo Thijssen	262	251	227	214	200	207
SO/VSO De Ark	144	146	133	140	139	133
OBS Dick Bruna	504	454	399	310	260	217
OBS 't Palet	142	137	131	145	156	194
KC De Ontdekkingsreizigers	0	121	88	22	17	6
OBS Andersenschool	247	252	238	226	217	210
TOTAAL	**2.992**	**3.051**	**2.915**	**2.745**	**2.680**	**2.658**

4.2. Juridische structuur en zakelijke gegevens

Naam: Stichting Klasse
Adres: Karnemelksloot 110, 2806 BJ Gouda
Telefoon: 0182-622711
E-mailadres: info@stichtingklasse.nl
Internetsite: www.stichtingklasse.nl

College van bestuur: de heer F. Tigges, voorzitter en mevrouw C.C. Wieman MSc, lid

De formele vestigingsplaats van Stichting Klasse is de Karnemelksloot 110 in Gouda.

De rechtspersoonlijkheid van het bevoegd gezag is een stichting. Stichting Klasse is op 1 augustus 2005 opgericht en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder dossiernummer 24378407. Het bevoegd gezag is bij de overheid bekend onder bestuursnummer 41527.

De scholen van Klasse

Het werkgebied van Stichting Klasse omvat de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Woerden.

Stichting Klasse biedt in 2021 de volgende soorten onderwijs aan:

- Vijftien scholen voor openbaar basisonderwijs, waaronder een Jenaplan-, een Daltonschool en een school met een aparte tak voor hoogbegaafden
- Een school voor speciaal openbaar basisonderwijs

- Een school met een afdeling voor onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar (speciaal onderwijs, SO) en een afdeling voor voortgezet speciaal onderwijs (VSO) voor kinderen in de leeftijd van 12 tot 20 jaar.

School	BRIN-nummer	Gemeente
Het Vogelnest	10CR	Bodegraven
De Achtsprong en Rembrandt van Rijn	11OC	Woerden
Wereldwijs en Vindingrijk	15AN	Gouda
De Kas, Het Schateiland en Jenaplanschool Het Vlot	15XO	Gouda
Het Avontuur (SBO)	16GW	Gouda
De Horizon	18IX	Woerden
De Venen	18JF	Reeuwijk
Theo Thijssen	18OA	Waddinxveen
SO/VSO De Ark	19XZ	Gouda
Dick Brunaschool	21QK	Waddinxveen
't Palet en de Ontdekkingsreizigers	22KD	Gouda
Andersenschool	24ZC	Woerden

4.3. Samenwerking

Samenwerking Carrousel
In 2020 heeft het bestuur van Jenaplanschool De Carrousel in Gouda contact gezocht met Klasse. Deze zogenaamde eenpitter met een vrijwillig ouderbestuur had zorgen over de bestuurlijke complexiteit en continuïteit. In 2021 is de formele verkenning naar een bestuurlijke fusie met Stichting Klasse opgestart en is door adviesbureau Leeuwendaal begonnen met een Fusie Effect Rapportage. Dit proces zal in 2022 tot definitieve besluitvorming leiden. Zodra de voorgenomen fusie heeft plaatsgevonden zal de meerjarenbegroting worden aangepast naar de nieuwe situatie waarin De Carrousel onderdeel uitmaakt van Klasse.

Oprichting Federatief
Zoals al eerder is aangegeven participeert Klasse met De Groeiling, De Vier Windstreken en Quadrant in kindcentrum De Ontdekkingsreizigers in de wijk Westergouwe in Gouda. Om de governance van deze samenwerking in overeenstemming te brengen met de hiervoor geldende regelgeving is in november 2021 met de reeds genoemde partners stichting Federatief opgericht. In 2022 zal het inmiddels toegekende brinnummer, dat nu tijdelijk onder het bevoegd gezag van de Groeiling valt naar deze stichting worden overgeheveld. Op dat moment wordt deze nieuwe stichting operationeel als bevoegd gezag van Kindcentrum De Ontdekkingsreizigers.

Hoofdstuk 5. Financiën

Winst en Verlies 2021	*bedragen in € 1.000*	2021 Begroting	2021 Realisatie	2020 Realisatie
3. Baten	3.1 Rijksbijdragen	23.399	26.120	22.809
	3.2 Overige overheidsbijdragen	453	466	536
	3.5 Overige baten	326	472	409
Totaal 3. Baten		**24.178**	**27.058**	**23.754**
4. Lasten	4.1 Personele lasten	-20.360	-21.836	-20.583
	4.2 Afschrijvingskosten	-469	-479	-469
	4.3 Huisvestingslasten	-1.660	-1.775	-1.752
	4.4 Overige lasten	-1.669	-1.754	-1.629
Totaal 4. Lasten		**-24.158**	**-25.845**	**-24.434**
6. Fin. baten en lasten	6.1. Financiële baten	0	0	0
	6.2. Financiële lasten	-20	-24	-6
Totaal 6. Fin. baten en lasten		**-20**	**-24**	**-6**
Totaal Resultaat		**0**	**1.189**	**-685**

Toelichting op de winst- en verliesrekening 2021
Het jaar 2021 is afgesloten met een positief resultaat van € 1.189.000, tegenover een neutrale begroting. Hiervan was het operationele resultaat plus € 439.000. Daarnaast ontving Stichting Klasse in 2021 € 750.000 meer NPO-geld dan dat er besteed kon worden. Er is geprobeerd extra leerkrachten te werven, maar vanwege de krapte op de arbeidsmarkt is dit niet voldoende gelukt.

Baten
Het totaal aan baten was € 2,9 miljoen hoger dan begroot en kwam uit op € 27,1 miljoen euro.
Dit verschil wordt verklaard door:

- € 2,2 miljoen baten vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap direct gerelateerd aan corona
- € 0,2 miljoen extra groeimiddelen van het Rijk
- € 0,1 miljoen meer projectbaten van het Rijk (o.a. Gelijke Kansen, zij-instromers)
- € 0,2 miljoen hogere baten basisondersteuning vanuit de samenwerkingsverbanden
- € 0,2 miljoen meer overige baten, waarvan de "flanksubsidie" van Transvita ter dekking van de kosten van zij-instromers de grootste post is.

Ten opzichte van 2020 groeiden de baten met € 3,3 miljoen. Daarvan werd € 3,3 miljoen veroorzaakt door de Rijksbaten, waarbij behalve de bovenstaande eerste 4 bullets ook nog € 0,6 miljoen loon- en prijscompensatie werd geboden.
De overige overheidsbijdragen vertoonden een daling van € 0,1 miljoen vanwege de daling van het aantal schakelklassen en vanwege de eenmalige bijdrage in 2020 van het Participatiefonds aan de stijging van de loonkosten van ondersteunend personeel. De voornoemde flanksubsidie van Transvita zorgde voor een € 0,1 miljoen hogere post Overige baten.

Lasten
Het totaal aan lasten was € 1,7 miljoen hoger dan begroot, vooral omdat de niet-begrote baten werden omgezet in personeel (hogere bezetting) en omdat COVID-19 extra kosten veroorzaakte.

De totale inzet van personeel (intern plus extern) kostte € 1,5 miljoen extra, voor € 1,2 miljoen

vanwege een hogere bezetting (+16,3 FTE op de loonlijst) en voor € 0,1 miljoen vanwege een 0,6% hoger loonkostenniveau dan begroot. De hogere bezetting was voor 95% bestemd om corona-achterstanden weg te werken en voor € 0,1 miljoen bestemd voor extra zwangerschapsvervangingen vergoed door het UWV. De opleidingskosten kwamen met € 1.300 per FTE per jaar weer ruimschoots uit boven de normen zoals die genoemd zijn in de CAO. Kanttekening hierbij is dat ongeveer een kwart van de totale opleidingskosten ging naar een specifieke doelgroep: de zij-instromers. Hun opleidingskosten worden gesubsidieerd door het Rijk.

De € 0,1 miljoen overschrijding op de huisvestingslasten werd weer -net als in 2020- volledig veroorzaakt door extra schoonmaakkosten in verband met corona.

Op de Overige lasten werd ook een overschrijding van € 0,1 miljoen ten opzichte van de begroting gerealiseerd, op een veelheid van posten.

In vergelijking met 2020 maakte Stichting Klasse € 1,4 miljoen meer kosten. Bovengenoemde verschillen ten opzichte van de begroting komen ook voor in de lijst van verschillen met 2020. € 1,2 miljoen hogere lasten werd veroorzaakt door de hogere bezetting in 2021 en € 0,2 miljoen hogere lasten werden verspreid over een groot aantal kostenposten gerealiseerd.

Balans vergelijking: stand 31-12-2021 versus stand 31-12-2020

Balans	*bedragen in € 1.000*	**31-12-2021**	**31-12-2020**
1. Activa	1.1 Materiële vaste activa	2.258	1.935
	1.2 Vlottende activa	6.948	5.233
Totaal 1. Activa		**9.206**	**7.167**
2. Passiva	2.1 Eigen vermogen	3.140	1.951
	2.2 Voorzieningen	2.263	2.076
	2.4 Kortlopende schulden	3.803	3.140
Totaal 2. Passiva		**9.206**	**7.167**

Per balanspost:

- De Materiële Vaste Activa met € 0,3 miljoen gegroeid naar € 2,3 miljoen, wegens de hogere investeringen dan afschrijvingen (deels conform begroting). Niet begroot was de aanschaf van laptops (€ 0,2 miljoen) voor het hele personeel om goed voorbereid te zijn op eventuele volgende lockdowns.
- De Vlottende Activa zijn met € 1,7 miljoen gestegen € 6,9 miljoen door het positieve resultaat van € 1,2 miljoen, de nog te ontvangen EHK-middelen (Extra Hulp voor de Klas, € 0,1 miljoen), en de vooruitontvangst van gemeente Gouda van € 0,7 miljoen voor de verbouwing van het pand aan de Clematislaan voor de Ark. Daartegenover stonden de € 0,3 miljoen extra uitgaven aan materiële vaste activa (zie hierboven).
- Het Eigen vermogen is toegenomen met € 1,2 miljoen naar € 3,1 miljoen als gevolg van het positieve resultaat over 2021. Er staan ultimo 2021 twee bestemde reserves op de balans:
    - € 750.000 nog uit te geven NPO-gelden (Nationaal Programma Onderwijs)
    - € 1.100.000 vervallen vordering op OCW => te weinig inkomsten in 2022

  De vrije reserve is daarmee met 1/3 gekrompen, met € 650.000 naar € 1,3 miljoen
- De voorzieningen zijn met € 0,2 miljoen gestegen naar € 2,3 miljoen; dit betreft voornamelijk de Voorziening Groot Onderhoud (VGO) waarbij de afrekening van het gebouw voor (V)SO De Ark aan de Clematislaan nog niet heeft plaatsgevonden.
- De kortlopende schulden stijgen met € 0,7 miljoen naar € 3,8 miljoen. Dit betreft hogere vooruitontvangsten van de gemeente Gouda voor de vernieuwbouw van de (V)SO De Ark.
- Bovengenoemde verschijnselen zijn bij elkaar opgeteld de oorzaak van de toename van het saldo liquide middelen met € 1,6 miljoen naar € 4,8 miljoen. Dit saldo is overigens al verwerkt in de post 1.2 Vlottende activa.

Treasury

Begin 2022 heeft Stichting Klasse haar treasurystatuut aangepast vanwege een kleine omissie in de tekst. Niet opgenomen was de zin "In de jaarlijks in de RvT te behandelen meerjarenbegroting wordt een kasstroomprognose (liquiditeitsprognose) opgenomen voor de komende vijf jaar", terwijl deze kasstroomprognose voor vijf jaar in werkelijkheid al jaren onderdeel uitmaakt van de meerjarenbegroting. Refererend aan deze Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 en aan haar eigen treasurystatuut stelt Stichting Klasse dat zij als meest risicovolle beleggingen twee spaarrekeningen met een kleine negatieve rente aanhoudt bij een Nederlandse bank. Daar stond in 2021 gemiddeld € 2,7 miljoen op geparkeerd, direct opvraagbaar.

Investeringsbeleid
Zodra de financiële kengetallen aangeven dat er ruimte is, zoekt Stichting Klasse naar een balans tussen investeringen in personeel en onderwijskwaliteit enerzijds, en investeringen in duurzame goederen zoals meubilair, digiborden, lesmethodes enzovoorts anderzijds. Gezien de staat van de materiële vaste activa begin 2016 heeft Stichting Klasse ervoor gekozen om in 2016 en verder, elk jaar minimaal het bedrag aan afschrijvingen te investeren. Voor 2018, 2020 en 2022 was -afgezien van deze insteek- begroot om de te verbouwen scholen Theo Thijssen en SO/VSO De Ark, en de nieuw te bouwen Dick Brunaschool voor zover nodig te voorzien van nieuw meubilair. Per school is dat zo'n € 200.000 à € 300.000. De investeringsbudgetten voor nieuwe lesmethodes worden decentraal door de schooldirecteuren beheerd. Alle overige investeringsbudgetten worden centraal beheerd.

Allocatie van middelen
80% van de middelen alloceert Klasse via het BFP, het bestuursformatieplan, dat gereedkomt in maart/april en het dan komende schooljaar betreft. Ter voorbereiding van dit BFP zet Klasse op een rijtje:

- De totale geschatte baten voor het komende schooljaar, zeer gedetailleerd.
- De vaste lasten, globaal op basis van de historie, aangepast met actuele inzichten:
  Alle overige personeelslasten (bijv. opleidingskosten, WGA-premie, koffie/thee/borrels/etentjes, presentjes zoals kerstpakket), afschrijvingslasten, huisvestingslasten en overige lasten.
  Totaal is dit 20% van de baten, waarna er 80% van de baten over blijft voor lonen en inhuur externen, te plannen via het BFP.

In het BFP is er sprake van meerdere soorten personeelsbudgetten:

- Schoolbudgetten voor regulier personeel: Op basis van min of meer vaste rekenregels worden geschatte leerlingaantallen op 1 oktober komend schooljaar vertaald in Fte's en euro's voor directie, docenten en onderwijsondersteuners. De invloed van schooldirecteuren is in dit proces: inspraak in hoeverre de rekenregels nog actueel zijn of misschien aangepast moeten worden. Scholen worden dus t=0 bekostigd, niet t-1 zoals de bekostiging binnenkomt.
- Schoolbudgetten voor projectmatig personeel: Aangezien in het budgetteren van het reguliere personeel de vaste lasten al zijn meegenomen, worden de projectbudgetten 1 op 1 aan scholen doorgegeven, zonder afroming ten behoeve van dekking overhead.
- Bovenschoolse budgetten met het oog op het vermijden van onevenredige belasting van scholen ten aanzien van bijvoorbeeld ziektevervanging, ouderschapsverlof, duurzame inzetbaarheid.
- Bovenschoolse budgetten Klasse-beleid: onder andere bovenschoolse experts, zij-instromers, formatieve knelpunten (onder andere kleine scholen), personele knelpunten (tweede kans voor medewerkers die niet 100% functioneren op de ene school, maar misschien wel goed functioneren op een andere school) en opleiden van toekomstige schoolleiders.
- Budget personeel bestuurskantoor.

Van de overige 20% wordt 5%punt doorgegeven als schoolbudget, namelijk de budgetten waar een schoolleider direct invloed op heeft. Te denken valt aan:

- leermiddelenverbruik en investering (naar rato van leerlingaantal);
- activiteiten (naar rato van leerlingaantal);
- culturele vorming (naar rato van leerlingaantal);
- studiekosten personeel (naar rato van Fte's);
- personeelsuitjes, etentjes, cadeautjes (naar rato van Fte's);

- huisvestingslasten zoals klein onderhoud, tuinonderhoud, schoonmaakartikelen (naar rato van leerlingaantal);
- abonnementen, telefoonkosten, portokosten, kopieerkosten, MR-kosten (naar rato van leerlingaantal).

De overige 15%punt wordt bovenschools genomen, zoals onder andere:

- arbodienst, WGA-verzekering;
- afschrijvingskosten (ook alle investeringen, behalve die in lesmethodes, gebeuren bovenschools);
- huur, energie, schoonmaakcontracten, groot onderhoud;
- administratiekosten, accountantskosten, ICT kosten, kosten RvT en GMR.

Uiteindelijk heeft een schooldirecteur gegarandeerd geen hoofdbrekens over de discrepantie tussen OCW-bekostiging en CAO-stijgingen van lonen, over de stijging van de energieprijzen, over de mate waarin het personeel gebruik maakt van ouderschapsverlof of duurzame inzetbaarheid. Investeringen in bijvoorbeeld meubilair, tablets, digiborden en speelpleinen zijn een soepel samenspel tussen directeur en betreffende medewerker op het bestuurskantoor. Met name bij meubilair is het als school handig om onderdeel van een groter geheel als Klasse te zijn: Als je school aan de beurt is, kan je ook meteen je hele school vernieuwen in plaats van één lokaal per jaar.

Samengevat: 80% van de middelen worden gealloceerd in maart/april van een jaar, voor het komende schooljaar, in het BFP. In mei/juni wordt de plaatsing van personeel onderhandeld tussen school en CvB. Dus maart t/m juni is de belangrijkste tijd voor een schoolleider van Klasse.
In september/oktober van een jaar wordt de begroting voor het komende kalenderjaar gemaakt. Voor een schoolleider is daarin het enige interessante het bedrag per leerling of het bedrag per FTE dat een school aan kosten kan besteden buiten de personele inzet intern/extern (5% van het totaal kosten van Klasse in een jaar).

Hoofdstuk 6. Continuïteitsparagraaf

Het vooruitkijken naar komende jaren is een onderdeel van de verantwoording over het voorgaande jaar. Stichting Klasse hecht aan deze paragraaf, maar merkt op dat deze blik op de toekomst uitgaat van de op dit moment bekende ontwikkelingen en voor een belangrijk deel een inschatting is.

6.1. Prognose aantal leerlingen

In 2020/2021 telde Klasse zeventien scholen en 3.051 leerlingen. In het schooljaar 2021/2022 staat de teller op 2.992 leerlingen op zestien scholen. Met ingang van schooljaar 2021/2022 valt KC De Ontdekkingsreizigers tijdelijk onder De Groeiling in plaats van onder Klasse. Als we dit effect elimineren, dan is Klasse niet gekrompen met 59 leerlingen, maar gegroeid met 62 leerlingen.

De aanhoudende daling van het aantal kinderen in de regio leidt er vooralsnog niet toe dat het totaal aantal leerlingen op onze scholen de komende jaren onder druk komt te staan. Enkele van onze scholen staan in nieuwbouwwijken waar de basisgeneratie de komende jaren sterk toeneemt. Hierdoor verwachten deze scholen een flinke stijging van het aantal leerlingen. Het totaal aantal leerlingen bij Klasse zal hierdoor toenemen. Met aandacht voor het verbeteren van de onderwijskwaliteit en actieve communicatie wil Klasse op de overige scholen het belangstellingspercentage vergroten waardoor de leerlingaantallen, ondanks een krimpende basisgeneratie, stabiel blijven. Zo investeren de scholen van Klasse volop in het profileren van onderscheidende kenmerken. Door het vergroten van het relatieve marktaandeel van het openbaar onderwijs in de regio denkt Klasse het aantal leerlingen langzaam te kunnen laten groeien richting de 4.000 leerlingen.

Onderstaande tabel toont de prognose van het leerlingenaantal in de komende jaren. Dit betreft de scholen die op dit moment onderdeel van Klasse zijn.

Leerlingen Stg. Klasse op teldatum 1 oktober	2021 realisatie	2022 prognose	2023 prognose	2024 prognose	2025 prognose	2026 prognose
Gouda	1.085	1.088	1.079	1.122	1.162	1.176
Bodegraven-Reeuwijk	666	700	733	769	803	817
Waddinxveen	766	862	925	1.006	1.099	1.124
Woerden	475	475	486	501	515	530
TOTAAL	**2.992**	**3.125**	**3.223**	**3.398**	**3.579**	**3.647**

6.2. Prognose aantal medewerkers

Het aantal medewerkers zal niet evenredig stijgen met bovenstaande leerlingenprognose. Oorzaak is de tijdelijke, forse geldstroom in verband met het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Het groeiende lerarentekort in relatie tot de stijgende leerlingaantallen is een uitdaging voor nu en de toekomst. Medewerkers die we nu kunnen aantrekken, ook al is er nog geen vacature, bieden we daarom vast een aanstelling.

FTE's Stichting Klasse gem. per kalenderjaar, excl. ziektevervanging	2021 realisatie	2022 begroting	2023 prognose	2024 prognose	2025 prognose	2026 prognose
Onderwijzend personeel	186	192	192	192	193	200
Onderwijsondersteunend personeel (direct)	57	60	55	46	49	54
Totaal primair personeel	**243**	**252**	**247**	**238**	**242**	**254**
Directie	19	18	18	18	18	18
Onderwijsondersteunend personeel (indirect)	16	16	16	16	16	16
Totaal Secundair personeel	**35**	**34**	**34**	**34**	**34**	**34**
Totaal	**278**	**286**	**281**	**272**	**276**	**288**
Totaal primair personeel als % van totaal	**88%**	**88%**	**88%**	**88%**	**88%**	**88%**

6.3. Financieel beleid en prognose

Door een evenwichtig financieel beleid is Stichting Klasse nog altijd "in control". De risico's zijn in beeld waardoor bijsturen en waar nodig ingrijpen mogelijk is. In de begroting 2022 zijn concreet vier risico's benoemd: de tijdige aanpassing van de formatie aan structureel lagere inkomsten, de continuïteit van kleine scholen, het eigen risicodragerschap voor het ziekteverzuim en een overschrijding van het verbouwingsbudget van (V)SO De Ark. Een verdere beschouwing van deze risico's is bijgevoegd in paragraaf VII.5.

Om de grip op de organisatie te verbeteren is een planmatige kwaliteitscyclus ontwikkeld, schoolleidersgesprekken en de scholenmonitor, waarin behalve de onderwijskwaliteit ook aandacht is voor formatie en bedrijfsvoering. Alle directeuren maken twee keer per jaar een analyse van hun school en bespreken deze met het college van bestuur. Op die manier wordt het mogelijk (bij) te sturen op kwaliteit, opbrengsten en bedrijfsvoering.

Een actueel thema is de overgang naar de zogenaamde "Vereenvoudiging bekostiging" die in 2022 gepaard gaat met een daling van het eigen vermogen van Stichting Klasse van ruim € 1,1 miljoen. Aangezien Klasse de afgelopen jaren altijd perfect scherp aan de wind heeft gevaren door elke extra euro direct in te zetten voor het onderwijs, heeft Klasse geen eigen vermogen dat een klap van € 1,1 miljoen kan opvangen. Om na deze confiscatie van € 1,1 miljoen financieel nog voldoende robuust te blijven, zal Klasse er -met grote tegenzin- waarschijnlijk voor moeten kiezen om de vooruitontvangen NPO-gelden (Nationaal Programma Onderwijs) niet uit te geven, maar op de bank te laten staan.

Er is overigens nog een bijzonder kleine kans dat het de ernstig gedupeerde schoolbesturen lukt om het ministerie van OCW te bewegen om door middel van het instellen van een overgangsperiode de schoolbesturen de tijd te geven om de klap van de vermindering van het eigen vermogen gedurende enkele jaren uit te spreiden waardoor er tijd is de tekorten rustig in te lopen. In dat geval kan Klasse alsnog het ontvangen NPO-geld aanwenden om de door corona opgelopen onderwijsachterstanden in te lopen.

6.4. Meerjarenbegroting 2022-2026

Meerjaren Exploitatiebegroting		Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
	Leerlingaantal 1 oktober t-1	2.915	3.051	2.989	3.105	3.166	3.342	3.502
	Bezetting in FTE's excl. vervangers gemiddeld	262,1	277,6	286,0	281,4	271,8	276,3	287,8
	Bezetting in FTE's vervangers gemiddeld	10,0	8,0	7,9	7,9	7,7	7,8	8,2
	GPL excl. vervangers [in € 1.000 / FTE / jaar]	72,2	71,9	76,6	76,6	76,6	76,6	76,6
	GPL vervangers [in € 1.000 / FTE / jaar]	67,0	69,7	77,3	77,3	77,3	77,3	77,3
	(bedragen in € 1.000)	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Baten	3.1 Rijksbijdragen incl. Samenwerkingsverbanden	22.809	26.120	25.483	25.920	25.231	25.659	26.658
	3.2 Overige overheidsbijdragen (vnl. Gemeenten)	536	466	467	467	467	467	467
	3.5 Overige baten	409	472	928	928	928	928	928
Totaal 3. Baten		**23.754**	**27.058**	**26.878**	**27.315**	**26.626**	**27.054**	**28.053**
4. Lasten	4.1 Personele lasten	-20.583	-21.836	-23.469	-23.155	-22.404	-22.752	-23.664
	4.2 Afschrijvingskosten	-469	-479	-616	-587	-604	-621	-661
	4.3 Huisvestingslasten	-1.752	-1.775	-1.763	-1.777	-1.791	-1.806	-1.822
	4.4 Overige lasten	-1.629	-1.754	-1.916	-1.767	-1.797	-1.844	-1.877
Totaal 4. Lasten		**-24.434**	**-25.845**	**-27.764**	**-27.285**	**-26.596**	**-27.024**	**-28.023**
5. Financiële b&l	5.1 Rente baten	0	0	0	0	0	0	0
	5.5 Financiële lasten	-6	-24	-30	-30	-30	-30	-30
Totaal 5. Financiële baten en lasten		**-6**	**-24**	**-30**	**-30**	**-30**	**-30**	**-30**
Resultaat		**-685**	**1.189**	**-917**	**-0**	**-0**	**0**	**-0**

Meerjaren Liquiditeitenbegroting	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
(bedragen in € 1.000)							
Kasstroom uit operationele activiteiten							
Netto Resultaat	-685	1.189	-917	-0	-0	0	-0
Aanpassingen voor:							
- afschrijvingen	469	479	616	587	604	621	661
- mutaties voorzieningen	-231	186	-260	-44	95	-81	-99
Veranderingen in vlottende middelen:							
- vorderingen	-17	-96	1.100	0	0	0	0
- schulden	494	663	0	0	0	0	0
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	**30**	**2.422**	**539**	**543**	**699**	**540**	**562**
Kasstroom uit investeringsactiviteiten							
Investeringen in materiële vaste activa	-599	-802	-957	-381	-360	-393	-473
Ontvangen voor materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	**-599**	**-802**	**-957**	**-381**	**-360**	**-393**	**-473**
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutatie liquide middelen	**-569**	**1.620**	**-418**	**162**	**339**	**147**	**89**
Beginstand liquide middelen 1 januari	**3.772**	**3.203**	**4.822**	**4.404**	**4.567**	**4.906**	**5.053**
Eindstand liquide middelen 31 december	**3.203**	**4.822**	**4.404**	**4.567**	**4.906**	**5.053**	**5.142**

Meerjaren Balansbegroting	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
(bedragen in € 1.000)							
Activa							
Materiële vaste activa	1.935	2.258	2.599	2.393	2.148	1.920	1.733
Vorderingen	2.030	2.125	1.025	1.025	1.025	1.025	1.025
Liquide middelen	3.203	4.823	4.404	4.567	4.906	5.053	5.142
Totaal Activa	**7.167**	**9.206**	**8.029**	**7.985**	**8.080**	**7.999**	**7.900**
Passiva							
Eigen vermogen	1.951	3.140	2.223	2.223	2.223	2.223	2.223
Voorzieningen	2.076	2.263	2.003	1.959	2.054	1.973	1.874
Kortlopende schulden	3.140	3.803	3.803	3.803	3.803	3.803	3.803
Totaal Passiva	**7.167**	**9.206**	**8.029**	**7.985**	**8.080**	**7.999**	**7.900**

Toelichting op de meerjarenbegroting 2022-2026
De meerjarenbegroting 2022-2026 is gebaseerd op de door het college van bestuur van Stichting Klasse vastgestelde en door de raad van toezicht goedgekeurde documenten in deze.
De begrote eindbalans 2021 van de oorspronkelijke meerjarenbegroting 2022-2026 is zoals te doen gebruikelijk vervangen door de werkelijk gerealiseerde versie. Het resultaat van deze exercities is te zien op de vorige pagina.

Meerjaren Exploitatiebegroting 2022-2026
De leerlingaantallen stijgen in de periode tot 1-10-2025 gestaag naar 3.502 vanaf de huidige 2.992 leerlingen (in de begroting stonden nog 2.989 leerlingen). Die stijging wordt vooral door de Dick Brunaschool en de Theo Thijssenschool in Waddinxveen, en OBS De Venen in Reeuwijk veroorzaakt. Tegelijkertijd is de verwachting dat de leerlingaantallen bij de scholen die afgelopen jaren in meer of mindere mate krompen, stabiliseren.

Het aantal Fte's exclusief vervangers stijgt, maar niet evenredig met de leerlingaantallen, van 278 FTE in 2021 naar 288 FTE in 2026. In de jaren 2021 tot en met 2023 speelt een tijdelijke forse extra inzet in verband met het wegwerken van corona-achterstanden (NPO).

Het aantal vervangers wordt structureel begroot op 2,8% van de reguliere bezetting. Het huidige verzuim- en vervangingsbeleid resulteert in een verzuimpercentage van ruim 5% en dat rechtvaardigt deze inschatting.

De gemiddelde personeelslast (GPL) is in de hele periode 2022-2026 bewust gelijk gehouden op € 76.600 per FTE per jaar. Ook op de baten is na 2022 geen loon- of prijsindex losgelaten. Daarmee ontstaat een evenwicht tussen baten en lasten.

De rijksbijdragen variëren met de leerlingaantallen en met de tijdelijke NPO-baten.

De stijging van de personeelslasten in de periode 2023 en verder wordt alleen veroorzaakt door een toename van het aantal Fte's. De overige personeelslasten worden geacht gelijk te blijven.

De afschrijvingslasten stijgen langzaam maar zeker naar € 650.000 per jaar, het gemiddelde investeringsniveau van de afgelopen en komende jaren.

Meerjaren Liquiditeitenbegroting 2022-2026
De liquiditeitenbegroting is een resultante van de exploitatiebegroting, de investeringsbegroting en het verloop van de voorzieningen.

De balanspost vorderingen neemt af in 2022 met € 1,1 miljoen wegens het vervallen van de vordering op OCW (de greep in het eigen vermogen). Daarna blijft deze post gelijk.
De kortlopende schulden blijven gelijk op het niveau van eind 2021.

Onderaan de streep nemen de liquiditeiten in 2022 nog af als gevolg van relatief hoge investeringen in en eigen bijdrage aan de vernieuwbouw van (V)SO De Ark. Daarna stijgt de hoeveelheid liquide middelen langzaam weer wat.

Meerjaren Balansbegroting 2022-2026
Net als in de meerjarenliquiditeitenbegroting is ook in de meerjarenbalansbegroting te zien dat er een piek in de investeringen en een dal in de voorzieningen aankomt door de oplevering van (V)SO De Ark.

6.5. Ratio's en risico's

Deze paragraaf is een zo minimaal mogelijk bijgewerkte versie van de risicoparagraaf in de begroting 2022-2026.

Kengetallen	Norm	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Normatieve publiek eigen vermogen (x € 1 miljoen)								
Gerealiseerd resp. begroot		2,0	3,1	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
Signaleringswaarde		3,3	3,7	4,0	3,9	3,6	3,4	3,2
Solvabiliteit	> 20%	27%	34%	28%	28%	28%	28%	28%
Solvabiliteit II	> 30%	56%	59%	53%	52%	53%	52%	52%
Liquiditeit	1 - <2	1,7	1,8	1,4	1,5	1,6	1,6	1,6
Rentabiliteit	0% - <1%	-3%	4%	-3%	0%	0%	0%	0%
Weerstandsvermogen	5% - <15%	8%	12%	8%	8%	8%	8%	8%
Kapitalisatiefactor	25% - <35%	30%	34%	30%	29%	30%	29%	28%
-> Financieringsfunctie	-	12%	10%	11%	10%	10%	10%	10%
-> Transactiefunctie	-	13%	14%	14%	14%	14%	14%	14%
-> Financiële buffer	5% - <10%	5%	10%	5%	5%	6%	6%	5%
Huisvestingsratio	<10%	7%	6%	6%	7%	7%	7%	7%

Ratio's

Conclusie uit de ratio's is dat Stichting Klasse in de periode tot en met 2026 financieel redelijk gezond blijft. Wat hier -net als in de meerjarenbegroting- wèl in is verwerkt, is de verlaging van het Eigen Vermogen van € 1,1 miljoen door de vereenvoudiging van de bekostiging door het Rijk in 2022. Niet is verwerkt: Het uitgeven van de in 2021 vooruitontvangen € 0,75 miljoen NPO-gelden (Nationaal Programma Onderwijs).

De minimale financiële buffer is zo'n 5% van de totale baten, oftewel € 1,3 miljoen. Dit bedrag wordt hieronder afgezet tegen de risico's. Het financieel beleid van Stichting Klasse is erop gericht om "scherp aan de wind te varen", dat wil zeggen in ons geval: Alle beschikbare financiële middelen inzetten voor de leerlingen van onze scholen, met een minimale overhead, en een minimale benodigde reserve om uit de problemen te blijven. Dat lukt tot nu toe heel goed, en tot 2026 zal dat zo blijven, onder de hierboven geschetste voorwaarden.

Risico's

A) **Risicobeheersing in het algemeen**

In hiernavolgende paragraaf worden per individueel risico de daarbij passende maatregelen genoemd. Hieronder eerst een opsomming van de algemene maatregelen die Klasse neemt ten behoeve van de interne risicobeheersing:

- De financiële functie kwalitatief is goed ingericht;
- Er is een planning & control cyclus opgesteld, geïmplementeerd en bewaakt;
- Er is een goed functionerende auditcommissie ingesteld;
- De werkprocessen zijn beschreven;
- Er wordt gewerkt met gedetailleerde onderbouwde en sluitende, taakstellende begrotingen;
- Er wordt gewerkt met financiële tussenrapportages die voor zover mogelijk voorzien zijn van onderbouwde eindejaarsprognoses. Er wordt een risicoanalyse opgesteld (zie hieronder);
- Er is kwaliteitsbewaking van het onderwijs;
- De ontwikkeling van de leerlingenaantallen wordt nauwgezet gemonitord;

- Er is aandacht in de bedrijfsvoering voor beschikbaarheid, betrouwbaarheid en toegankelijkheid van leerlingdata en leerlingstromen; tegelijkertijd wordt er voldaan aan de AVG;
- Er zijn mogelijkheden voorzien om tussentijds financieel bij te sturen;
- Er is een financiële buffer gecreëerd voor het opvangen van de risico's.

Met deze maatregelen wordt de financiële beheersing in het algemeen vorm gegeven. In de navolgende paragraaf noemen we per individueel risico de daarbij passende maatregelen.

B) Risico-inventarisatie

Stichting Klasse beschouwt de risico's die zij loopt een aantal keren per jaar, waarna eventueel bijsturing plaatsvindt om de risico's te verkleinen. Op dit moment is de stand van de risico's als volgt:

1) **Continuïteit kleine scholen**
   Impact: € 100.000 - € 300.000
   Kans: 20%-40%
   Binnen Stichting Klasse functioneert een aantal kleine scholen. Die scholen blijven bij voorkeur open. Als onverhoopt een besluit zou vallen om een school te sluiten, dan is er geld nodig voor de overplaatsing van medewerkers en voor de afschrijving van investeringen, voor zover die niet gebruikt kunnen worden op andere scholen van Stichting Klasse.
   Zolang de stichting niet te maken heeft met krimp van leerlingaantallen maar wel met vergrijzing van het personeelsbestand, is het bedrag nodig voor herplaatsing relatief laag, zo'n € 150.000. De materiële component zal ook die orde van grootte zijn, samen minimaal € 100.000 en maximaal € 300.000.
   Maatregelen:
   a. Meerdere keren per jaar wordt de ontwikkeling in de leerlingaantallen gevolgd;
   b. Niet alleen de schooldirectie en het college van bestuur worden betrokken bij de overwegingen ten aanzien van wel/niet continueren, maar nadrukkelijk ook de medewerkers met onderwijsinhoudelijke kennis, kennis van PR en kennis van gebouwbeheer.

2) **Ongedekte overschrijding van het bestuursformatieplan:**
   Impact: € 400.000 - € 600.000
   Kans: 50%-70%
   Benadering risico: 7 FTE-overschrijding maal twaalf maanden is € 500.000
   Toelichting: Het komt regelmatig voor dat zich een ongedekte overschrijding voordoet van de geplande personeelsbezetting (bestuursformatieplan). Het kan zijn dat er door een samenloop van omstandigheden gedurende een schooljaar een aantal medewerkers meer ingezet wordt dan waar dekking voor is, bijvoorbeeld door een plotselinge krimp van het aantal leerlingen bij de start van een nieuw schooljaar. Of, zoals nu actueel is, om krapte in de personeelsbezetting voor te zijn, alvast wat extra mensen aan te nemen.
   Maatregelen:
   a. Er zijn goede planningen, maandelijkse rapportages en goed zicht op toekomstige geldstromen (prognoses).
   b. Het vermogen van het college van bestuur om te luisteren naar de adviezen van de adviseur personeel en ontwikkeling en controller is in orde.

3) **Eigen risicodrager ziekteverzuim**
Impact: € 300.000 -€ 500.000
Kans: 40%-60%
Maximaal risico is een stijging van het ziekteverzuim naar het oude niveau van 7 à 8%. Om dit te voorkomen is het handhaven van goed werkgeverschap, een goed ziekteverzuimbeleid en het tijdig en op de juiste manier inzetten van de arbodienst van het grootste belang. Daarnaast wordt in de begroting uitgegaan van ruim 4,8% ziekteverzuim en 2,8% vervanging. Niet alle ziekteverzuim wordt dus vervangen door externe tijdelijke medewerkers. Bij een stijging naar 8% ziekteverzuim en 6% vervanging zou Stichting Klasse een extra kostenpost hebben op jaarbasis van ongeveer € 500.000.
Maatregelen:
   a. Informatie over verzuim wordt maandelijks intern geëvalueerd, en ook regelmatig samen met de bedrijfsarts
   b. Er is aandacht voor medewerkers die langdurig of veelvuldig ziek zijn en er wordt gewerkt aan preventie
   c. Op scholen waar veel verzuim voorkomt wordt een actieplan gemaakt en uitgevoerd, in samenwerking met schooldirectie, bedrijfsarts en adviseur personeel en ontwikkeling.

4) **Ongedekte overschrijding nieuwbouw/verbouw van een school**
Impact: € 200.000 - € 400.000
Kans: 30%-50%
De projectbegroting van de verbouwing/nieuwbouw van een school van Klasse kan overschreden worden. De grootste -eventuele- overschrijdingen komen ten laste van de gemeente waarin de school staat, althans: als dat goed is vastgelegd voordat de verbouw/nieuwbouw begint. Kleinere overschrijdingen, bijvoorbeeld meerwerk door voortschrijdend inzicht bij Stichting Klasse, en de kleinere tegenvallers, zouden samen in het ergste geval op kunnen lopen tot € 400.000 per gebouw. Dit is sterk afhankelijk van skills van de medewerker van Klasse die belast is met de aansturing en monitoring van deze klus, plus de skills van het CvB-lid dat hier mee bezig is. De afgelopen jaren is gebleken dat de betrokken medewerkers in staat zijn geweest om overschrijdingen van bouwprojecten in de kiem te smoren.
Maatregelen:
   a. Vooraf wordt de verdeling van de risico's vastgelegd: Waar is de gemeente verantwoordelijk voor, wat draagt Klasse en welke risico's liggen bij de hoofdaannemer.
   b. Klasse heeft een beleidsmedewerker huisvesting in dienst die de taal van zowel de bouwers als van gemeenteambtenaren spreekt en uit ervaring weet waar de tegenvallers zich voordoen in het bouwproject.
   c. Er wordt een bouwbegroting gemaakt waar enige speling in zit, zodat in ieder geval een aantal overschrijdingen kunnen gecompenseerd worden met minderwerk.

5) **Verborgen gebreken van scholen die bij Klasse komen**
Impact: € 200.000 - € 600.000
Kans: 50%-80%
Op dit moment (begin 2022) zijn er met een paar scholen gesprekken/onderhandelingen gaande over het toetreden tot Stichting Klasse. Dat is niet vreemd, want het is voor éénpitters eigenlijk niet meer te doen om zelfstandig te blijven functioneren met voornamelijk vrijwilligers als bestuursleden, en tegelijkertijd toch aan alle regelgeving van tegenwoordig te voldoen.
Klasse probeert natuurlijk in het voorstadium van zo'n fusieproject al de meeste risico's te identificeren en te mitigeren. Desondanks is het heel goed mogelijk dat er onvoorziene "lijken uit de kast" komen, al is het maar omdat de standaard van Klasse qua personeel, lesmateriaal, ICT-middelen en huisvesting vrij hoog is vergeleken met de rest van Nederland. Wil je als Klasse dan een nieuw toetredende school naar een vergelijkbaar niveau tillen als de huidige Klasse-scholen, dan zal er misschien geïnvesteerd moeten worden in personeel en gebouw.
Maatregelen:
   a. Vooraf wordt een goed *due diligence* onderzoek gedaan.
   b. Niet alleen de formele kanalen, maar ook internet en overige betrokken mensen worden geraadpleegd.

6) **Verplichtingen ten aanzien van scholen die buiten Klasse verder gaan**
Impact: € 200.000 - € 400.000
Op dit moment (begin 2022) gaat een school binnenkort buiten Klasse verder. Het is nu nog onduidelijk of, en in hoeverre, Klasse zal moeten bijdragen aan het eigen vermogen, de huisvesting, of andere zaken van de te verzelfstandigen school. Klasse moet er hoe dan ook wel rekening mee houden dat er misschien een aantal tonnen euro's gereserveerd moet worden.
Maatregelen:
   a. In een vroeg stadium zijn afspraken gemaakt tussen alle betrokken partijen, op een voldoende hoog niveau.
   b. Er zijn zoveel mogelijk scenario's vooraf doorgerekend en beargumenteerd.

Hierboven zijn zowel bandbreedtes in euro geschetst, als de kans dat een risico werkelijkheid wordt. Voor de veiligheid van Klasse is het van belang dat de financiële buffer van Klasse toereikend is om alle risico's in hun gemiddelde impact samen in één jaar op te vangen. In deze veronderstelling doet de kans per risico er niet toe, alleen de gemiddelde impact. In bovenstaande opstelling, die natuurlijk wijzigt in de tijd, maar die globaal hetzelfde blijft, is er € 2,1 miljoen nodig als alle risico's zich voordoen tegen de gemiddelde impact.

Financiële buffer versus risico's
Het totaal aan maximale risico's, dus als alle risico's tegelijk in één jaar werkelijkheid worden in hun gemiddelde omvang, is € 2,1 miljoen. De financiële buffer is op het laagste punt € 1,3 miljoen, zoals hierboven gesteld. Daarmee is de buffer niet helemaal toereikend om het grootste deel van de risico's te dragen en andersom vereisen de risico's een financiële buffer in de orde grootte van minimaal de huidige omvang. Hoe Klasse hier mee om wenst te gaan, is onderwerp van een traject dat begin 2022 is gestart, en in de loop van 2022 een conclusie zal opleveren.

Financieel jaarverslag 2021

Balans per 31-12-2021

Stichting Klasse
(na voorgestelde resultaatbestemming)

	31-12-2021 €		31-12-2020 €	
ACTIVA				
Vaste activa				
1.1.2. Materiële vaste activa	2.257.889		1.934.737	
		2.257.889		1.934.737
Vlottende activa				
1.2.2. Vorderingen	2.125.252		2.029.579	
1.2.4. Liquide middelen	4.822.676		3.203.144	
		6.947.928		5.232.723
TOTAAL ACTIVA		**9.205.817**		**7.167.460**
PASSIVA				
2.1. Eigen vermogen		3.139.693		1.950.651
2.2. Voorzieningen		2.262.841		2.076.389
2.4. Kortlopende schulden		3.803.283		3.140.420
TOTAAL PASSIVA		**9.205.817**		**7.167.460**

Staat van baten en lasten 2021

Stichting Klasse

	Realisatie 2021 €	Begroting 2021 €	Realisatie 2020 €
Baten			
3.1. Rijksbijdragen	26.119.939	23.399.000	22.809.074
3.2. Overige overheidsbijdragen	465.873	453.000	535.994
3.5. Overige baten	472.253	326.000	408.932
Totaal baten	27.058.065	24.178.000	23.754.000
Lasten			
4.1. Personeelslasten	21.835.922	20.360.000	20.582.639
4.2. Afschrijvingskosten	479.164	469.000	469.489
4.3. Huisvestingslasten	1.775.235	1.660.000	1.752.093
4.4. Overige lasten	1.754.347	1.669.000	1.629.348
Totaal lasten	25.844.668	24.158.000	24.433.569
Saldo baten en lasten	1.213.397	20.000	679.569-
6. Financiële baten en lasten	24.355-	20.000-	5.533-
Nettoresultaat	**1.189.042**	-	**685.102-**

Kasstroomoverzicht 2021

Stichting Klasse

	2021 €		2020 €		
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Saldo baten en lasten		1.213.397		679.569-	
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen	479.164		469.489		zie 1.1.2.
- mutaties voorzieningen	186.452		231.232-		zie 2.2.
		665.616		238.257	
Veranderingen in vlottende middelen:					
- vorderingen	95.673-		2.773		zie 1.2.2.
- schulden	662.863		474.934		zie 2.4.
		567.190		477.707	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		2.446.203		36.395	
Financiële baten en lasten		24.355-		5.533-	zie 6.
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		2.421.848		30.862	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringen in materiële vaste activa	802.316-		599.343-		zie 1.1.2.
Ontvangen voor materiële vaste activa	-		-		
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		802.316-		599.343-	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Mutatie liquide middelen		1.619.532		568.481-	

	Liquide middelen	Liquide middelen
Stand liquide middelen ultimo jaar	4.822.676	3.203.144
Stand liquide middelen aanvang jaar	3.203.144	3.771.625
Toename in boekjaar 2021	**1.619.532**	**568.481-**

Grondslagen

Grondslagen van waardering voor activa en passiva

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. De jaarrekening is door het bestuur opgesteld op 14 mei 2019 en luidt in euro's.

Activa en passiva (met uitzondering van het groepsvermogen) worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Vergelijking met voorgaand jaar
De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Waardering van de activa en passiva

1.2 Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs- of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte economische levensduur. Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	Afschrijvings-termijn in maanden	Afschrijvings-percentage per jaar	Activerings-grens in €
Verbouwingen	120	10%	1.000
Meubilair	120	10%	1.000
Apparatuur	60	20%	1.000
ICT	36	33%	1.000
Netwerkapparatuur	60	20%	1.000
Leermethodes	60	20%	1.000
Investeringen i.h.k.v. groot onderhoud	120	10%	1.000

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is bijvoorbeeld sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor een uiteenzetting ten einde vast te kunnen stellen of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de paragraaf waardevermindering. Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Waardevermindering
Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Schattingswijzigingen
Er zijn geen afschrijvingspercentages per categorie gewijzigd, de activeringsgrens is gelijk gebleven, en er hebben zich geen herwaarderingen voorgedaan.

1.5 Vlottende activa

Vorderingen
Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn, wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten. Voorzieningen wegens oninbaarheid dienen in mindering te worden gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen
Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

2.1 Eigen vermogen
Bestemmingsreserve
Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of -fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen. De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door de stichting is aangebracht.

2.3 Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voor uitgaven voor groot onderhoud wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans.

2.5 Kortlopende schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De overlopende passiva betreffen de vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Waardering van de baten en lasten

3 + 4 Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De rijksbijdrage OCW betreft de vergoeding voor personele- en exploitatiekosten toegerekend aan het verslagjaar.

Het resultaat van de exploitatie wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserve(s) die door het bestuur is/zijn bepaald.

3.1 + 3.2 Overheidssubsidies
Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.
Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

4.1 Personeelslasten
Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Pensioenen
De instelling heeft de toegezegd-pensioenregelingen bij bedrijfstakpensioenfondsen verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrageregeling. Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basispremies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen.
De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

4.2 Afschrijvingen op materiële vaste activa
Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

4.4 Overige instellingslasten

Operationele leasing
Stichting Klasse heeft leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

5. Financiële baten en lasten
Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Toelichting Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan die in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Beleidsregels toepassing WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 1 januari 2013 van kracht. De meest actuele regelgeving met betrekking tot dit betreffende boekjaar is gehanteerd om de overzichten aangaande de bezoldiging topfunctionarissen samen te stellen.

Toelichting behorende tot de balans
Stichting Klasse

	Aanschafwaarde 01-01-2021	Cumulatieve afschrijvingen en waardevermin-deringen 01-01-2021	Boekwaarde 01-01-2021	Investeringen 2021	Afschrijvingen regulier 2021	Desinves-teringen 2021 aanschafwaarde	Desinves-teringen 2021 cum.afschrijving	Aanschafwaarde 31-12-2021	Cumulatieve afschrijvingen en waardevermin-deringen 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2021
1.1.2. Materiële vaste activa										
1.1.2.1. Gebouwen en terreinen	189.484	159.792	29.692	-	18.225			189.484	178.017	11.467
1.1.2.3. Inventaris en apparatuur	3.263.223	1.911.486	1.351.737	462.793	319.873	284.299	283.916	3.441.717	1.947.443	1.494.274
1.1.2.4. Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.617.269	1.063.961	553.308	339.523	137.295	374.056	370.668	1.582.736	830.588	752.148
Totaal materiële vaste activa	**5.069.976**	**3.135.239**	**1.934.737**	**802.316**	**475.393**	**658.355**	**654.584**	**5.213.937**	**2.956.048**	**2.257.889**

De gehanteerde afschrijvingspercentages varieren van 5% tot 33,3%. Voor een verdere uiteenzetting van de afschrijvingspercentages verwijzen wij u naar de waarderingsgrondslagen.

	31-12-2021	31-12-2020

1.2.2. Vorderingen

Alle vorderingen, met uitzondering van de hieronder genoemde handelsvorderingen, hebben een resterende looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

1.2.2.01. Debiteuren algemeen	34.291	125.999
1.2.2.02. Vorderingen op OCW / EZ	1.214.012	1.167.141
1.2.2.03. Vorderingen op gemeenten en GR's	208.816	276.836
1.2.2.06. Vorderingen op personeel	666	-
1.2.2.07. Vorderingen op (ouders van) leerlingen	2.360	-
1.2.2.10. Overige vorderingen *)	352.298	136.514
1.2.2.12. Vooruitbetaalde kosten	297.946	341.148
1.2.2.15. Overlopende activa overige	14.863	3.332
1.2.2.16. Voorziening oninbaarheid	-	21.391-
Totaal vorderingen	**2.125.252**	**2.029.579**

Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:

	2021	2020
Stand per 1 januari	21.391	21.391
Dotatie	7.047	-
Onttrekking	28.438-	-
Vrijval	-	-
Stand per 31 december	-	21.391

* Voor een nadere uiteenzetting van de overige vorderingen opgenomen onder 1.2.2.10 verwijzen wij u naar de opgenomen bijlage aan het eind van dit document

	31-12-2021	31-12-2020

1.2.4. Liquide middelen

1.2.4.2. Tegoeden op bankrekeningen	4.822.676	3.203.144
Totaal liquide middelen	**4.822.676**	**3.203.144**

De liquide middelen staan allen ter vrije beschikking per 31 december 2021

	Stand per 01-01-2021	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2021
2.1. Eigen vermogen				
Algemene reserve/bestemmingsreserve				
2.1.1.1. Algemene reserve	1.950.651	660.958-		1.289.693
2.1.1.2. Bestemmingsreserves publiek	-	1.850.000	-	1.850.000
Totaal eigen vermogen	**1.950.651**	**1.189.042**	**-**	**3.139.693**

De bestemmingsreserves bestaan uit € 750.000 NPO-gelden die niet uitgegeven zijn in 2021, en € 1.100.000 voor de in 2022 te vervallen vordering op OCW

	Stand per 01-01-2021	Dotaties	Onttrek-kingen	Vrijval	Stand per 31-12-2021
2.2. Voorzieningen					
2.2.1. Personeelsvoorzieningen					
*Duurzame inzetbaarheid **	44.297	30.073	-	-	74.370
*Jubileumgratificaties ***	386.397	63.828	40.462	-	409.763
*Eigen risico drager Vervangingsfonds ****	134.225	191.529	175.318	13.125	137.311
Overige	-	-	-	-	-
Totaal personeelsvoorzieningen	564.919	285.430	215.780	13.125	621.444
2.2.3. Voorziening Groot onderhoud					
Voorziening Groot Onderhoud (VGO)	1.511.470	400.000	270.073	-	1.641.397
Totaal voorzieningen	**2.076.389**	**685.430**	**485.853**	**13.125**	**2.262.841**

Voorzieningen	Kortlopende deel < 1 jaar	Middellange deel > 1 jaar	Langlopende deel > 5 jaar
2.2.1. Personeelsvoorzieningen	131.582	176.729	313.133
2.2.3. Voorz. Groot onderhoud	516.300	352.975	772.122
	647.882	529.704	1.085.255

* Duurzame inzetbaarheid: de verwachte loonkosten voor rekening van Stg. Klasse met betrekking tot het op te nemen verlof, contant gemaakt tegen 1%
** Jubileumgratificaties: berekend met een discontovoet van 1%, een gemiddelde pensioenleeftijd van 68 jaar, en een samengestelde blijfkans van 95%
*** Eigen risico drager Vervangingsfonds: Per 1-1-2016 is Stg. Klasse eigen risico drager, en treft om die reden een voorziening ter grootte van alle toekomstige loonkosten van ongeneeslijk geachte langdurig zieken, contant gemaakt tegen 1%

		31-12-2021	31-12-2020
2.4. Kortlopende schulden			
2.4.06. Schulden aan gemeenten en GRn		1.159.397	415.679
2.4.07. Vooruit gefactureerde termijn projecten		-	39.673
2.4.08. Crediteuren		96.697	206.072
2.4.09. Belastingen en premies sociale verzekeringen		771.695	788.279
2.4.10. Pensioenen		312.927	240.064
2.4.12. Overige kortlopende schulden	*)	547.747	274.395
2.4.14. Vooruit ontvangen subsidies OCW / EZ		247.825	546.486
2.4.17. Vakantiegeld en vakantiedagen		666.995	625.771
2.4.19. Overige overlopende passiva		-	4.001
Totaal kortlopende schulden		**3.803.283**	**3.140.420**

* Voor een nadere uiteenzetting van de overige kortlopende schulden opgenomen onder 2.4.12. verwijzen wij u naar de opgenomen bijlage aan het eind van dit document.
De kortlopende schulden hebben alle een resterende looptijd van korter dan een jaar.
De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

Overzicht vorderingen op OCW

toelichting op post 1.2.2.02

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	5/12 van toewijzing	Vordering op OCW ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum	EUR	EUR	EUR	EUR
Personele bekostiging regulier 2021/2022						
Gespecificeerd per BRINnummer:						
10CR	1140298-02	21-9-2021	514.549	177.777	214.396	36.619
11OC	1140938-02	21-9-2021	598.217	206.684	249.257	42.573
15AN	1141849-02	21-9-2021	917.214	316.897	382.172	65.275
15XO	1141829-02	21-9-2021	1.893.439	654.183	788.933	134.750
16GW	1137063-02	21-9-2021	1.275.560	440.706	531.484	90.777
18IX	1142493-02	21-9-2021	398.349	137.630	165.979	28.349
18JF	1142500-02	21-9-2021	1.834.935	633.970	764.556	130.586
18OA	1143040-02	21-9-2021	940.381	324.902	391.826	66.924
19XZ	1136702-02	21-9-2021	1.027.556	355.021	428.148	73.128
21QK	1143344-02	21-9-2021	1.670.281	577.082	695.951	118.868
22KD	1143386-02	21-9-2021	1.051.645	363.343	438.185	74.842
24ZC	1143457-02	21-9-2021	911.985	315.091	379.994	64.903
subtotaal			**13.034.112**	**4.503.286**	**5.430.880**	**927.594**
Bekostiging zware ondersteuning personeel 2021/2022						
19XZ	1137389-02	21-9-2021	1.816.086	627.458	756.702	129.245
subtotaal			**1.816.086**	**627.458**	**756.702**	**129.245**
Onderwijsachterstandenbeleid 2021/2022						
10CR	1127455-02	21-9-2021	19.868	6.864	8.278	1.414
11OC	1127736-02	21-9-2021	185.303	64.022	77.210	13.187
15AN	1128355-02	21-9-2021	461.802	159.553	192.418	32.865
15XO	1128409-02	21-9-2021	327.236	113.060	136.348	23.288
18OA	1128981-02	21-9-2021	61.728	21.327	25.720	4.393
22KD	1129251-02	21-9-2021	105.924	36.597	44.135	7.538
subtotaal			**1.161.860**	**401.423**	**484.108**	**82.686**
Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	2/3 van toewijzing	Vordering op OCW ultimo verslagjaar
Bijzondere bekostiging asielzoekers- en/of overige vreemdelingenkinderen 2021-2022 periode 2021-11 t/m 2022-01						
11OC	1209247-01	20-1-2022	32.728	0	21.818	21.818
15AN	1209217-01	20-1-2022	57.273	0	38.182	38.182
subtotaal			**90.001**	**0**	**60.000**	**60.000**
Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	2/3 van toewijzing	Vordering op OCW ultimo verslagjaar
Bijzondere bekostiging 2e jaars asielzoekerskinderen 2021-2022 periode 2021-11 t/m 2022-01						
11OC	1210198-01	20-1-2022	3.280	0	2.187	2.187
15AN	1210016-01	20-1-2022	13.530	0	9.020	9.020
15XO	1209991-01	20-1-2022	3.280	0	2.187	2.187
22KD	1209180-01	20-1-2022	1.640	0	1.093	1.093
subtotaal			**21.730**	**0**	**14.487**	**14.487**
Eindbalans 2021		**Totaal**	**16.123.788**	**5.532.166**	**6.746.178**	**1.214.012**

Overzicht schulden aan OCW

toelichting op post 2.4.14

Omschrijving	Toewijzing					Geschatte schuld aan OCW ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum	EUR	EUR	EUR	EUR
Door DUO nog te verrekenen uitkeringskosten ("eigen wachtgelders", "negatief getoetsten"):						
alle scholen onder bevoegd gezag 41527						**7.669**
subtotaal			**0**	**0**	**0**	**7.669**
Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Geschat teveel ontvangen	Geschatte schuld aan OCW ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum	EUR	EUR	EUR	EUR
Bijzondere bekostiging leerlingen met een ernstige meervoudige beperking						
BRINnummer 19XZ schooljaar 2015/2016	720987-1	20-11-2015	72.405	72.405	46.259	46.259
BRINnummer 19XZ schooljaar 2016/2017	784632-1	22-11-2016	103.061	103.061	74.953	74.953
subtotaal			**175.466**	**175.466**	**121.212**	**121.212**
Eindbalans 2021		**Totaal**	**175.466**	**175.466**	**121.212**	**128.881**

Model G OCW

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toewijzing *Kenmerk*	*Datum*	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Subsidie t.b.v. studieverlof (lerarenbeurs) 11OC 2020/2021	1091112-01	22-09-2020	Ja
Subsidie t.b.v. studieverlof (lerarenbeurs) 21QK 2020/2021	1090824-01	22-09-2020	Ja
Subsidie t.b.v. studieverlof (lerarenbeurs) 15AN3 2021/2022	127747	27-06-2021	Nee
Subsidie t.b.v. studieverlof (lerarenbeurs) 15XO2 2021/2022	129282	21-07-2021	Nee
Subsidie t.b.v. studieverlof (lerarenbeurs) 18JF 2021/2022	125293	27-06-2021	Nee
Subsidie t.b.v. studieverlof (lerarenbeurs) 22KD 2021/2022	127046	27-06-2021	Nee
Subsidie t.b.v. studieverlof (lerarenbeurs) 22KD2 2021/2022	127912	27-06-2021	Nee
Subsidie zij-instroom 15XO 2019-2021	1027372-01	19-12-2019	Ja
Subsidie zij-instroom 18OA 2019-2021	1027433-01	19-12-2019	Ja
Subsidie zij-instroom 15AN 2020-2022	1097375-01	20-11-2020	Nee
Subsidie zij-instroom 21QK 2020-2022	1097395-01	20-11-2020	Nee
Subsidie zij-instroom 21QK 2021-2023	1152178-01	15-04-2021	Nee
Subsidie zij-instroom 18JF 2021-2023	1154821-01	19-05-2021	Nee
Subsidie zij-instroom 24ZC 2021-2023	1154825-01	19-05-2021	Nee
Subsidie zij-instroom 22KD 2021-2023	1180619-01	20-10-2021	Nee
Subsidie zij-instroom 15AN 2021-2023	1183699-01	22-11-2021	Nee
Subsidie zij-instroom 18OA 2021-2023	1212702-01	22-02-2022	Nee
Subsidie zij-instroom 18JF 2021-2023	1212703-01	22-02-2022	Nee
Subsidie zij-instroom 15XO 2021-2023	1212698-01	22-02-2022	Nee
Subsidie zij-instroom 24ZC 2021-2023	1212716-01	22-02-2022	Nee
COVID-19 inhaal- en ondersteuningsprogramma 2020-2021	IOP-41527-PO	02-07-2020	Ja
COVID-19 inhaal- en ondersteuningsprogramma 2020-2021	IOP2-41527-PO	16-10-2020	Ja
COVID-19 inhaal- en ondersteuningsprogramma 2021	IOP4-41527-PO	09-06-2021	Ja
COVID-19 inhaal- en ondersteuningsprogramma 2021	IOP5-41527-PO	12-07-2021	Ja
SOOL van onderwijsassistent naar leraar 10CR00 2021-2025	SOOL210114	05-10-2021	Nee
SOOL van onderwijsassistent naar leraar 21QK 2021-2025	SOOL210115	05-10-2021	Nee
SOOL van onderwijsassistent naar leraar 21QK 2021-2025	SOOL210116	05-10-2021	Nee
EHK1 via Transvita penvoerder Trinamiek	EHK20097		Ja
EHK1 via RTC Cella penvoerder De Groeiling	EHK20135	25-03-2021	Ja
EHK2 via Transvita penvoerder Trinamiek	EHK21130		Ja
EHK2 via RTC Cella penvoerder De Groeiling	EHK21140	05-08-2021	Ja
Teambeurs 18JF 2018-2021	TEAM18005	17-06-2019	Ja
Teambeurs 19XZ 2018-2021	TEAM18006	05-02-2019	Ja
Teambeurs 19XZ 2019-2022	TEAM19004	07-10-2019	Ja
Teambeurs 41527 2019-2022	TEAM19010	07-10-2019	Nee
Gelijke Kansen Onderwijs 19XZ 2020-2021	GKO20001	08-06-2020	Ja
Impuls innovatie bewegingsonderwijs	IIB210114	13-12-2021	Nee

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar

Niet van toepassing

G2B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Niet van toepassing

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Stichting Klasse heeft een contract met het administratiekantoor Merces, dat is ingegaan op 1 januari 2014 en een oorspronkelijke looptijd had van 2 jaar. Hieraan gekoppeld zijn een aantal subcontracten waarvan de looptijd gelijk is aan het basiscontract. De verplichting bedraagt ongeveer € 85.000 per jaar. Het te berekenen bedrag is voor een deel opgesteld uit variabele kosten. Dit contract wordt jaarlijks automatisch verlengd.

Het bestuurskantoor van de stichting is gehuisvest in een apart kantoorgebouw waarvoor een huurcontract is afgesloten per 1-1-2018 met een looptijd van 4 jaar. De jaarlijkse huurlast bedraagt € 28.000. Dit contract is verlengd met een opzegtermijn van een half jaar.

Ter zake van KC De Ontdekkingsreizigers hebben Stichting Klasse, Stichting De Groeiling, Stichting De Vier Windstreken en Stichting Quadrant een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. In een onderliggend document waarin de administratieve organisatie is vastgelegd, stellen deze vier partijen:
"Partijen stellen zich garant voor het naar rato aanvullen van eventuele negatieve saldi in de projectadministratie [dat is: het financieel resultaat van KC De Ontdekkingsreizigers]. Quadrant heeft hierin een andere relatie."

Verplichtingen	Resterende looptijd	1 jaar	1 -5 jaar	> 5 jaar
Merces contract software administratie	2022	85.000		
Leene contract huur (opzegtermijn 6 mnd)	t/m 01-07-2022	14.000		
Energie contract gas	2021-2025	130.000	390.000	
Energie contract elektriciteit	2021-2025	70.000	210.000	
Schoonmaakcontract (opzegtermijn 6 mnd)	t/m 01-07-2022	155.000		
TOTAAL		**454.000**	**600.000**	**0**

Toelichting behorende bij de staat van baten en lasten

	2021		Begroting 2021		2020	
3. Baten						
3.1 Rijksbijdragen OCW						
3.1.1.1. Rijksbijdrage OCW	22.169.722		21.607.000		20.910.922	
Totaal Rijksbijdrage OCW		22.169.722		21.607.000		20.910.922
3.1.2.1. Overige subsidies OCW						
- *Geoormerkte OCW subsidies*	1.252.967		274.000		397.967	
- *Niet-geoormerkte OCW subsidies*	1.612.236		618.000		571.707	
- *Toerekening investeringssubsidies OCW*	-		-		-	
Totaal overige subsidies OCW		2.865.203		892.000		969.674
3.1.3.3. Ontv. doorbetalingen Samenwerkingsverbanden		1.085.014		900.000		928.478
Totaal Rijksbijdragen OCW		26.119.939		23.399.000		22.809.074
3.2. Overheidsbijdragen / subsidies overige overheden						
3.2.2.2. Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en –subsidies		465.873		453.000		481.279
3.2.2.3. Overige overheden		-		-		54.715
Totaal overige overheidsbijdragen		465.873		453.000		535.994
3.5. Overige baten						
3.5.01. Opbrengst verhuur		88.767		100.000		109.203
3.5.02. Detachering personeel		172.292		130.000		179.804
3.5.04. Sponsoring		-		1.000		-
3.5.05. Ouderbijdragen		26.817		15.000		12.847
3.5.10. Overige		184.377		80.000		107.078
Totaal overige baten		472.253		326.000		408.932

		2021		Begroting 2021		2020
4. Lasten						
4.1. Personele lasten						
4.1.1. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten						
4.1.1.1. Lonen en salarissen		15.089.261		19.107.000		14.594.506
4.1.1.2. Sociale lasten		2.086.105		-		1.966.433
4.1.1.3. Premies Participatiefonds		450.109		-		559.048
4.1.1.4. Premies Vervangingsfonds		7.073		-		19.965
4.1.1.5. Pensioenlasten		2.593.807		-		2.093.438
Totaal lonen en salarissen			20.226.355		19.107.000		19.233.390
4.1.2. Overige personele lasten						
4.1.2.1. Dotaties personele voorzieningen		254.467		50.000		204.623
4.1.2.2. Lasten personeel niet in loondienst		768.928		630.000		584.633
4.1.2.3. Overige	*)	784.777		673.000		715.818
Totaal overige personele lasten			1.808.172		1.353.000		1.505.074
4.1.3. Af: Ontvangen vergoedingen						
4.1.3.3. Overige uitkeringen, die de personeelslasten verminderen			198.605-		100.000-		155.825-
Totaal personele lasten			21.835.922		20.360.000		20.582.639

Per 31-12-2021 waren er 294 FTE in dienst (31-12-2020: 266 FTE), en in buitenland geen medewerkers werkzaam

		2021	Begroting 2021	2020
4.2. Afschrijvingskosten				
4.2.2. Afschrijvingskosten Materiële vaste activa				
4.2.2.1 Afschrijvingen gebouwen en terreinen		18.225	21.000	21.364
4.2.2.2 Afschrijvingen inventaris en apparatuur		319.873	318.000	305.731
4.2.2.3 Afschrijvingen andere vaste bedrijfsmidde		137.295	130.000	125.508
4.2.2.0 Afschrijvingen correctie		3.771	-	16.886
Totaal afschrijvingen materiële vaste activa (inclusief desinvesteringen 2020)		479.164	469.000	469.489
Totaal afschrijvingen		479.164	469.000	469.489

Begin 2022 is er een inventarisatie uitgevoerd op alle scholen en het bestuurskantoor van Klasse. De uitkomst daarvan is een desinvestering van ruim € 650.000 met een boekwaarde van € 3.771. Dit laatstgenoemde bedrag is hierboven genoemd onder "4.2.2.0 Afschrijvingen correctie"

		2021	Begroting 2021	2020
4.3. Huisvestingslasten				
4.3.1. Huurlasten		145.194	145.000	145.202
4.3.3. Onderhoudslasten (klein onderhoud)		209.237	190.000	185.811
4.3.4. Energie en water		271.918	280.000	288.161
4.3.5. Schoonmaakkosten		589.826	495.000	596.727
4.3.6. Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting		106.256	95.000	109.324
4.3.7. Dotatie voorziening onderhoud		400.000	400.000	352.000
4.3.8. Overige huisvestingslasten	*)	52.804	55.000	74.868
Totaal huisvestingslasten		**1.775.235**	**1.660.000**	**1.752.093**

	2021		Begroting 2021		2020	
4.4. Overige instellingslasten						
4.4.1. Administratie- en beheerslasten						
- *Administratie*	175.444		150.000		146.361	
- *Accountant*	25.410		25.000		22.144	
- *Abonnementen*	27.739		25.000		29.059	
- *Telefoon*	23.488		15.000		21.374	
- *Kopieer en drukwerkkosten*	75.555		60.000		70.498	
- *Overige kosten*	159.386		112.000		103.772	
Totaal administratie- en beheerslasten		487.022		387.000		393.208
4.4.2. Inventaris en apparatuur						
- *Onderhoud / kleine aanschaffingen*	285.615		230.000		309.645	
Totaal inventaris en apparatuur		285.615		230.000		309.645
4.4.3. Leer- en hulpmiddelen						
- *Leermiddelen*	720.302		680.000		684.544	
- *Activiteiten*	69.030		110.000		77.973	
- *Culturele vorming*	14.608		55.000		33.222	
- *Overige kosten*	34.005		20.000		38.814	
Totaal leer- en hulpmiddelen		837.945		865.000		834.553
4.4.4. Dotatie overige voorzieningen		7.047		5.000		-
4.4.5. Overige						
- *MR/OR*	5.934		15.000		5.952	
- *Raad van Toezicht*	24.509		35.000		26.395	
- *Overige lasten*	106.275		132.000		59.595	
Totaal overige		136.718		182.000		91.942
Totaal overige instellingslasten		1.754.347		1.669.000		1.629.348

* Voor een nadere uiteenzetting van de overige kosten opgenomen onder 4.1.2.3, 4.3.8, 4.4.1 en 4.4.5 verwijzen wij u naar de opgenomen bijlage aan het eind van dit document

In het boekjaar zijn de volgende bedragen, inclusief BTW, aan accountantshonoraria voor Horlings ten laste van het resultaat gebracht:

Accountantskosten	25.410	25.000	22.144

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties).

In de accountantskosten is een bedrag van € 0,- euro opgenomen voor advieswerkzaamheden (2020: € 0,-) en een bedrag van € 0 voor andere controlewerkzaamheden (2020: € 0)

	2021	Begroting 2021	2020
5. Financiële baten en lasten			
6.1.1. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-	-	184
6.2.1. Rentelasten en soortgelijke lasten	24.355-	20.000-	5.717-
Totaal financiële baten en lasten	24.355-	20.000-	5.533-

Overzicht verbonden partijen

Stichting Klasse

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2021 EUR	Resultaat jaar 2021 EUR	Art 2:403 BW Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie %

Stchting Klasse is niet verbonden aan partijen.

WNT Klasse indeling

EUR Bedragen: x 1	01-01-2021 t/m 31-12-2021 Enkelvoudig Realisatie
Complexiteitspunten	
Complexiteitspunten gemiddelde totale baten	4
Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	3
Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	4
Totaal aantal complexiteitspunten	11
Bezoldigingsklasse	D
Bezoldigingsmaximum	163.000
Afwijkende bezoldigingsklasse	Niet van toepassing
Afwijkend bezoldigingsmaximum	
Toelichting op de WNT	n.v.t
Afgeleid zijn:	
Bezoldigingsmaximum voorzitter RvT 15%	24.450
Bezoldigingsmaximum overige RvT-leden 10%	16.300

WNT Topfunctionarissen

WNT Vermelding bezoldiging topfunctionarissen

Bezoldiging van leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand: Specificatie EUR Bedragen: x 1

Volg-nummer	Naam	Functie(s)	Aanvang functie	Einde functie	Omvang dienstverband (fte)	Dienstbetrekking?	Maximale bezoldiging	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	Beloningen betaalbaar op termijn	Bezoldiging	Onverschuldigd betaald en niet terugontvangen bedrag	Totaal van bezoldiging	Motivatie van overschrijding	Toelichting vordering onverschuldigde betaling
1	F. Tigges	voorzitter CvB	01-01-2021	31-12-2021	1,000	Ja	163.000	116.402	21.944	138.346	0	138.346		
2	C.C. Wieman	lid CvB	01-01-2021	31-12-2021	1,000	Ja	163.000	92.612	18.862	111.474	0	111.474		

Bezoldiging van leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand, voorgaande periode: Specificatie EUR Bedragen: x 1

Volg-nummer	Naam	Functie(s)	Aanvang functie	Einde functie	Omvang dienstverband (fte)	Dienstbetrekking?	Maximale bezoldiging	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	Beloningen betaalbaar op termijn	Bezoldiging		
1	F. Tigges	voorzitter CvB	01-01-2020	31-12-2020	1,000	Ja	157.000	119.118	20.211	139.329	0	139.329
2	C.C. Wieman	lid CvB	01-01-2020	31-12-2020	1,000	Ja	157.000	94.416	15.353	109.769	0	109.769

Bezoldiging van leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in periode tot en met de 12e maand: Specificatie EUR Bedragen: x 1

Volgnum	Naam	Functie(s)	Kalenderjaar	Aanvang fun	Einde functie	Aantal maan	Maximum uurtarief	Maxima op ba	Individueel to	Werkelijk Uurtarief
Geen specificaties										

Bezoldiging van toezichthoudende topfunctionarissen: Specificatie EUR Bedragen: x 1

Volg-nummer	Naam	Functie(s)	Aanvang functie	Einde functie	Totaal van bezoldiging	Maximale bezoldiging	Onverschuldigd betaald en niet terugontvangen bedrag	Motivatie van overschrijding	Toelichting vordering onverschuldigde betaling
1	M.E.C. Leyte-Smeets	Lid	01-01-2021	31-07-2021	2.333	9.508	0		
2	M.P. Angenent	Voorzitter	01-01-2021	31-12-2021	6.000	24.450	0		
3	B. Zoodsma	Lid	01-01-2021	31-12-2021	4.000	16.300	0		
4	J.J. Kraeima	Lid	01-01-2021	31-12-2021	4.000	16.300	0		
5	P.H.J. Vrancken	Lid	01-01-2021	31-12-2021	4.000	16.300	0		
6	J.M.H. de Heij	Lid	01-08-2021	31-12-2021	1.667	6.792	0		

Bezoldiging van toezichthoudende topfunctionarissen voorgaande periode: Specificatie EUR Bedragen: x 1

Volg-nummer	Naam	Functie(s)	Aanvang functie	Einde functie	Totaal van bezoldiging	Maximale bezoldiging	Onverschuldigd betaald en niet terugontvangen bedrag	Motivatie van overschrijding	Toelichting vordering onverschuldigde betaling
1	M.E.C. Leyte-Smeets	Lid	01-01-2020	31-12-2020	4.000	15.700	0		
2	M.P. Angenent	Voorzitter	01-01-2020	31-12-2020	6.000	23.550	0		
3	B. Zoodsma	Lid	01-01-2020	31-12-2020	4.000	15.700	0		
4	J.J. Kraeima	Lid	01-01-2020	31-12-2020	4.000	15.700	0		
5	P.H.J. Vrancken	Lid	01-01-2020	31-12-2020	4.000	15.700	0		

Topfunctionarissen en degenen die nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.700 of minder, specificatie

Volgnumi	Naam	Functie(s)
Geen specificaties		

Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700 EUR Bedragen: x 1

Volgnumi	Naam	Totaal van bezol	Motivatie va	Onverschuld	Toelichting vordering onverschuldigde betaling
Geen specificaties					

Bezoldiging van topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is - WNT instelling EUR Bedragen: x 1

Volgnum	Naam	Totaal van bezoldiging
Geen specificaties		

Bezoldiging van topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is - Gecumuleerd EUR Bedragen: x 1

Volgnumi	Naam	Andere WNT-ins	Motivatie va	Onverschuld	Toelichting vordering onverschuldigde betaling
Geen specificaties					

Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is EUR Bedragen: x 1

Volgnumi	Naam	Andere WNT-instelling
Geen specificaties		

Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking: Specificatie EUR Bedragen: x 1

Volgnumi	Naam	Functie(s)	Omvang dier	Jaartal van b	Individueel t	Overeengeko	Onverschuldigd be	Totaal uitkering	Gedane uitkeri	Motivatii	Toelichting vordering onverschuldigde betaling
Geen specificaties											

Toelichtingen op de bezoldiging van topfunctionarissen

Geen bijzonderheden

Ondertekening jaarrekening

Gouda, 22 juni 2022,

C.C. Wieman
voorzitter College van Bestuur

M.P. Angenent
voorzitter Raad van Toezicht

J.J. Kraeima
vicevoorzitter Raad van Toezicht

J.H.M. de Heij
lid Raad van Toezicht

P.H.J. Vrancken
lid Raad van Toezicht

B. Zoodsma
lid Raad van Toezicht

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Klasse

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Klasse te Gouda gecontroleerd.

Naar ons oordeel:
- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Klasse op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Klasse zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatie-bepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 en de Nederlandse Standaard 720.
Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.
Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.
In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Zoetermeer, 22 juni 2022
Astrium Onderwijsaccountants B.V.

Was getekend,
Drs. N.E. Lansbergen RA EMITA RE

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Bestemming resultaat

Bestemming van het exploitatiesaldo

Het resultaat over 2021 wordt als volgt verdeeld:

Resultaat exploitatie 2021:	1.189.042
Resultaatverdeling :	
Algemene reserve:	660.958-
Bestemmingsreserve Nationaal Programma Onderwijs:	750.000
Bestemmingsreserve Vervallen vordering op OCW in 2022:	1.100.000
	1.189.042

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na de balansdatum voorgedaan, die invloed hebben op de jaarrekening 2021 en/of de continuïteit van Stichting Klasse.

Gegevens over de rechtspersoon

Naam en adres instelling:	Stichting Klasse Karnemelksloot 110 2806 BJ Gouda
Telefoon:	0182 622711
Bestuursnummer:	41527
BRIN-nummers:	10CR/11OC/15AN/15XO/16GW/18IX/18JF/18OA/19XZ/21QK/22KD/24ZC
Contactpersoon voor het Jaarverslag:	Stichting Klasse Karnemelksloot 110 2806 BJ Gouda
Telefoon:	0182 622711
Email:	info@stichtingklasse.nl

Bijlage I: Onderwijssubsidies Gemeente OAB 2021

Onderdeel van post 3.2.2.2. in de jaarrekening

Subsidie-gever	Kenmerk Subsidiant	Datum	BRIN	School	Subsidie	Tijdvak	Verantw. Loonkosten	Verantw. Mat.kosten	Totaal verantw.	Ontvangen subsidie	Eerder verantw.	Restant Subsidie
Gem. Gouda	1292007	17-11-2020	15AN	Wereldwijs	Schakelklas	2021	91.533,00	0,00	91.533,00	85.560,00	0,00	0,00
Gem. Gouda	1292009	19-11-2020	15AN3	Vindingrijk	Schakelklas	2021	33.999,00	0,00	33.999,00	64.170,00	0,00	30.171,00
Gem. Gouda	1292003	17-11-2020	15XO	Kas	Schakelklas	2021	86.321,00	0,00	86.321,00	85.560,00	0,00	0,00
Gem. Gouda	1292521	19-11-2020	15XO2	Schateiland	Schakelklas	2021	34.130,00	0,00	34.130,00	21.390,00	0,00	0,00
Gem. Gouda	1288560	19-11-2020	22KD	Palet	Schakelklas	2021	48.980,00	0,00	48.980,00	42.780,00	0,00	0,00
				Totaal	**Onderwijssubsidies OAB**		**294.963,00**	**0,00**	**294.963,00**	**299.460,00**	**0,00**	**30.171,00**

Toelichting:

Alle verantwoorde loonkosten en materiele kosten zijn besteed conform de subsidiebeschikkingen

Bijlage II: Uitsplitsing overige vorderingen, overige schulden en overige kosten

1.2.2.10 Overige vorderingen

Omschrijving	2021	2020
Uitkering verzekeraar WGA uitkeringen	-	8.705
Doorberekeningen huisvesting	16.394	8.238
Detacheringen	22.031	25.035
UWV evt. transitievergoedingen zieken	37.235	65.110
EHK declaraties	215.425	
Loonregres	42.879	13.810
Overig	18.335	15.616
Totaal	**352.298**	**136.514**

2.4.12 Overige kortlopende schulden

Omschrijving	2021	2020
Salarissen	13.252	3.989
Accountantskosten	22.457	16.377
Diverse crediteurenfacturen overlopend	290.276	60.626
Overige schulden	30.103	20.476
Tussenschoolse opvang	48.181	44.466
Ouderraad	17.834	23.206
Nog te besteden giften	18.655	15.160
Door te betalen subsidie Gelijke Kansen	36.019	
RC met De 4 Windstreken	2.984	5.426
RC met De Groeiling	2.984	5.426
RC met De Groeiling en De 4 Windstreken	65.000	79.243
Totaal	**547.747**	**274.395**

4.1.2.3. Overige personele lasten

Omschrijving	2021	2020
Scholingskosten	362.116	308.352
Arbodienst	88.968	91.396
Kantinekosten	41.254	44.764
Reis- en verblijfkosten	14.061	21.080
Jubilea	11.852	6.474
WGA-verzekering	119.603	101.506
GOVAK-gelden	15.530	14.662
Vrijwilligersvergoeding	15.546	15.077
Overige personeelskosten	115.847	112.507
Totaal	**784.777**	**715.818**

4.3.8. Overige huisvestingslasten

Omschrijving	2021	2020
Afvoer afval	30.303	39.990
Beveiliging	7.100	6.436
Overige huisvestingslasten (o.a. verhuiskosten)	15.402	28.442
Totaal	**52.804**	**74.868**

4.4.1 Overige administratie- en beheerslasten

Omschrijving	2021	2020
Bankkosten	4.136	3.873
Juridische kosten en overige dienstverlening	29.351	11.247
Contributie besturenorganisatie	13.830	12.489
Kantoorbenodigdheden	3.555	3.714
Portikosten	3.313	4.674
Verzekeringen	10.777	7.507
PR	88.421	55.586
Representatiekosten	6.003	4.682
Totaal	**159.386**	**103.772**

4.4.5. Overige lasten

Omschrijving	2021	2020
Kosten aanbesteding	1.973-	20.869-
Overdracht MI Ontdekkingsreizigers	122.000	66.289
Kerstattentie		3.540
Overige kosten	13.752-	10.635
Totaal	**106.275**	**59.595**

Bijlage III: Nevenactiviteiten leden college van bestuur en raad van toezicht 2021

I. Leden en nevenactiviteiten college van bestuur
De heer drs. F. Tigges – voorzitter
Geen nevenactiviteiten

Mevrouw C.C. Wieman MSc - lid
Nevenactiviteit:

- Lid raad van toezicht Kinderopvangorganisatie 2Samen

II. Leden en nevenactiviteiten raad van toezicht
De heer drs. M.P. Angenent MPA – voorzitter
Partner bij Pafort & Partners
Nevenactiviteiten:

- Voorzitter visitatiecommissies bij Raeflex, visitatie-organisatie voor woningcorporaties
- Voorzitter van het Utrechts Kamerkoor
- Vicevoorzitter van de stichting Wilhelminapark

Mevrouw drs. J.J. Kraeima – vicevoorzitter
Stafmanager HR / lid Managementteam RVKO
Nevenactiviteiten:

- Lid raad van toezicht Stichting Paasheuvelgroep

Mevrouw drs. ir. M.E.C Leyte-Smeets – lid tot 31 juli 2021
Interim-manager/organisatieadviseur bij Rainmen

Mevrouw drs. J.H.M. de Heij MA – lid vanaf 1 augustus 2021
Adviseur (incidentele opdrachten)
Nevenactiviteiten:

- Lid raad van toezicht Leonardo da Vinci college Leiden
- Lid en secretaris Adviesraad gemeente Alphen aan den Rijn

De heer P.H.J. Vrancken - lid

- Bestuursvoorzitter van HBO Drechtsteden
- Voorzitter van het college van bestuur ROC Da Vinci College Dordrecht

Nevenactiviteiten:

- Lid van de raad van toezicht van het Nationaal Onderwijsmuseum, tevens voorzitter van de auditcommissie
- Lid van de landelijke stuurgroep smart industrie 4.0
- Voorzitter van het Gemeenschappelijk Besturenoverleg Onderwijs in Gorinchem en omstreken
- Voorzitter van de ICT-coöperatie Kien
- Voorzitter van de Coöperatie Leerpark
- Commissaris bij Opnieuw en co
- Lid van het algemeen bestuur van stichting Samenwerking Beroepsonderwijs – Bedrijfsleven
- Lid van de raad van toezicht van LMC Voortgezet Onderwijs, tevens lid van de auditcommissie

De heer mr. B. Zoodsma MPC CPC - lid
Business Controller bij de gemeente Den Haag
Nevenactiviteiten:

- Lid Raad van Tucht, Certified Public Controllersopleiding